

Πάντα τὰ ἔθνη

A photograph of three young children of African descent fishing in a shallow pond. They are all smiling and looking towards the camera. The child on the left is holding a fishing net. The child in the middle is leaning forward. The child on the right is also leaning forward. They are all wearing white shorts. The background is a lush green field with tall grass and some trees. The water is calm and reflects the light.

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ
ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΤΟΣ ΛΣΤ'
ΤΕΥΧΟΣ 143
ΙΟΥΛΙΟΣ,
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2017

ΛΑΒΩΜΕΝΗ ΚΑΙ ΠΑΛΙ Η ΣΙΕΡΑ ΛΕΟΝΕ

Ἡ πολυβασανισμένη Σιέρα Λεόνε θρήνησε τό μαρτυρικό θάνατο ἑκατοντάδων ἀθώων θυμάτων. Ἡ χώρα γιά ἀκόμη μία φορά στήν ἱστορία της ἔζησε μιά μεγάλη δοκιμασία. Μετά τή ληαίλαπα τοῦ πολυετοῦς ἐμφυλίου πολέμου, τήν ἀνυπολόγιστη καταστροφή πού ἔσπειρε ὁ θανατηφόρος ἰός ἔμποηλα, ἤρθαν οἱ πλημμύρες τοῦ ἐφετινοῦ Αὐγούστου. Ἐκατοντάδες φτωχικές κατοικίες, σέ μιά περιοχή τῆς πρωτεύουσας στήν ὁποία συναντᾷ μόνο αὐτοσχέδιες παράγκες, καταστράφηκαν ὁλοσχερῶς. Τά ὀρμητικά λασπόνερα παρέσυραν μαζί μέ τά συντρίμμια τῶν παραπηγμάτων καί ἀθῶες ψυχές στήν ἀπώλεια.

Μπορεῖ νά μήν χάσαμε κάποιο πιστό μας καί δοξάζουμε ὁλόθερμα τό ὄνομα τοῦ Ἀγίου Τριαδικοῦ Θεοῦ, ἀλλήλᾳ ἡ δυστυχία καί ὁ πόνος τόσων συνανθρώπων μας, δέν μπορεῖ νά μή μᾶς συντρίβει. Συμμετέχουμε στή θλίψη καί συμμεριζόμαστε τήν ὁδύνη ἐκείνων πού ἔχασαν τά πάντα. Τώρα εἶναι ἡ ὥρα τῆς ἔμπρακτης συμπαράστασης καί τῆς συμμετοχῆς μας στήν ἀνακούφιση τῶν δυσκολιῶν πού ἄφησαν πίσω τους οἱ πλημμύρες.

Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρος Β΄, ὁ ὁποῖος προσεχῶς θά ἐπισκεφθεῖ τή χώρα, ἀπό τήν πρώτη στιγμή τῆς καταστροφῆς βρισκόταν σέ συνεχή ἐπικοινωνία τόσο μαζί μου ὅσο καί μέ τόν π. Θεμιστοκλῆ Ἀδαμόπουλο, πού νυχθημερόν ἐργάζεται γιά τήν ἱεραποστολή στή Σιέρα Λεόνε. Ἡ συμβολή τοῦ Πατριαρχείου μας καί σέ αὐτή τήν περίσταση ἔχει ἀναγνωρισθεῖ ἀπό τόν Πρόεδρο τῆς χώρας καί ἀπό τοὺς συνεργάτες του. Στά πλαίσια αὐτῆς τῆς ἀναγνώρισης καί χάριν τοῦ προσωπικοῦ ἀγῶνα τοῦ π. Θεμιστοκλῆ, ἐντάσσεται καί τό πρόσφατο Προεδρικό Διάταγμα πού ἀναγνωρίζει ὡς ἰσότιμα μέ τά κρατικά σχολεῖα καί ἐκεῖνα τῆς Ὁρθόδοξης Ἱεραποστολῆς. Εὐχόμαστε καί προσευχόμαστε ὁ Κύριος νά μήν ἐπιτρέψει ποτέ ἄλλοτε νά δοκιμαστοῦν αὐτοὶ οἱ φτωχοί καί βασανισμένοι ἄνθρωποι.

† Ὁ Γουίνεας Γεώργιος

Εἰκόνες βιβλικῆς καταστροφῆς στήν ἤδη πληγωμένη ἀπό τόν ἐμφύλιο καί τόν ἰό ἔμποηλα Σιέρα Λεόνε

Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος

Ἡ παγκόσμια Ὁρθόδοξη Χριστιανική Μαρτυρία στό ἐπίκεντρο τοῦ ἐνδιαφέροντος

Ἄρθρο τοῦ κ. Νικολάου Τσιρέβελλου
Δρ. Θεολογίας

ΜΕΡΟΣ Β΄

4. Εὐαγγελισμός καί ἐπανευαγγελισμός στή σύγχρονη ἐποχή.

Στίς κοινωνίες τοῦ δυτικοῦ κόσμου, πού εἶναι μπολιασμένες μέ τή χριστιανική παράδοση, παρατηρεῖται ἔντονα τό φαινόμενο τῆς ἐκκοσμίκευσης καί τῆς ἀποχριστιανοποίησης. Οἱ Ἐκκλησίες χάνουν τό ποιμνίό τους, ἐνῶ σέ πολλὰ μέλη τους κυριαρχεῖ οὐκ ὀλίγες φορές ἡ λαϊκή εὐσέβεια καί μιά ἐθιμοτυπική σχέση μέ τήν Ἐκκλησία. Τά αἷτια αὐτῆς τῆς ἀποχριστιανοποίησης ὀφείλονται σέ πολλοὺς παράγοντες (οἱ ὁποῖοι δέ θά μᾶς ἀπασχολήσουν στό παρόν ἄρθρο), μεταξύ τῶν ὁποίων τό πνεῦμα τοῦ μηδενιστικοῦ ὕλισμου ἀλλὰ καί οἱ εὐθύνες, ἡ ἀδιαφορία καί τὰ λάθη τῶν τοπικῶν χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν. Στό θέμα αὐτό ἡ καθηγήτρια Δημ. Κούκουρα σέ πρόσφατή της εἰσήγηση παρατηρεῖ: «Ὅσοι ἀνήκουν στίς αὐξανόμενες αὐτές ὁμάδες εἶναι ἀδιάφοροι ἀπέναντι στή χριστιανική πίστη. Πολλοί γίνονται ἐπικριτές τῶν Χριστιανῶν γιά τὰ λάθη τους. Ἄλλοι ἀποδεικνύονται πολέμιοι τῆς Ἐκκλησίας». Στή συνέχεια διερωτᾶται: «Αὐτό τό γεγονός ὁδηγεῖ στήν ἀπορία: ὄντως πρόκειται γιά λαό τοῦ Θεοῦ ἢ γιά ἓνα πετῶδες χωράφι μέ σπόρους πού ἔχουν νεκρωθεῖ; Τότε τό χρέος τῆς Ἐκκλησίας εἶναι μᾶλλον ὁ εὐαγγελισμός καί τῶν ἐγγύς παρά ὁ ἐπανευαγγελισμός. Δηλαδή ἐξ ὑπαρχῆς τό κάλεσμα σέ μετάνοια καί ἡ μαρ-

τυρία τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ τῆς εἰρήνης, τῆς δικαιοσύνης καί τῆς ἐλπίδας»²⁰.

Μέ τό ζήτημα τοῦ ἐπανευαγγελισμοῦ ἀσχολήθηκε ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος. Στό Μήνυμά της διακηρύσσει ὅτι «ὁ ἐπανευαγγελισμός τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ στίς σύγχρονες ἐκκοσμικευμένες κοινωνίες καί ὁ εὐαγγελισμός ἐκείνων πού ἀκόμη δέν ἔχουν γνωρίσει τόν Χριστό ἀποτελοῦν ἀδιάλειπτο χρέος τῆς Ἐκκλησίας» (Μήνυμα). Κατά αὐτόν τόν τρόπο ἡ Σύνοδος καταργεῖ κάθε διάκριση ἀνάμεσα σέ ἐσωτερική ἢ ἐξωτερική Ἱεραποστολή²¹ καί φανερώνει ὅτι ἡ ἀποστολή τῆς Ἐκκλησίας εἶναι μία καί ἐνιαία· ἀναφέρεται σέ κάθε ἄνθρωπο τοῦ πλανήτη δίχως νά ἐξαι-

19. Σχετικά μέ τήν ἐκκοσμίκευση βλ. Θαν. Παπαθανασίου, *Μέ τήν ψυχή στά πόδια. Ἀπό τό μνήμα τό κενό στούς δρόμους τοῦ κόσμου*, ἐκδ. Ἐν πλῶ, Ἀθήνα 2007, σελ. 65 κ.ἐξ.

20. Δημ. Κούκουρα, «Ἐπανευαγγελισμός: μία σύνθετη ὁμιλητική διαδικασία», Εἰσήγηση στό ΙΔ΄ Διαχριστιανικό Συμπόσιο μέ θέμα: «Εὐαγγελισμός καί ἐπανευαγγελισμός στήν Εὐρώπη

τοῦ 21ου αἰῶνα», Θεσσαλονίκη 28-30/8/2016: <http://ntsireve.blogspot.gr/2016/09/blog-post.html> (τελευταία προσέληση 15-9-2016).

21. Γιά περισσότερα βλ. Ν. Τσιρέβελλου, *Θεολογική θεμελίωση τῆς Ὁρθόδοξης μαρτυρίας. Σπουδή στό ἔργο τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀλβανίας Ἀναστασίου, ὁ.π., σελ. 86-93.*

Ἡ ἐξωτερικὴ εἰκόνα τῆς Ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκαδημίας Κρήτης στὸ Κολυμπάρι (πάνω). Ἀποψη τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς αἴθουσας ὅπου πραγματοποιήθηκαν οἱ Συνεδριάσεις τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας τὸν Ἰούνιο τοῦ 2016 (κάτω)

ροῦνται οἱ ἄνθρωποι τοῦ περιθωρίου πού αὐξάνονται στὸν δυτικὸ χριστιανικὸ κόσμο. Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία λοιπὸν ὀφείλει νά φανερώσει τὸ ἴδιο ἐνδιαφέρον καὶ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους πού κατοικοῦν σέ ὀρθόδοξα περιβάλλοντα. Ἡ σπουδαιότητα τοῦ ἐπανευαγγελισμοῦ στὸν δυτικὸ κόσμο θεωρεῖται καθοριστική, διότι ἐκεῖ παρατηρεῖται ἡ ἀμφισβήτηση τῶν χριστιανικῶν ἀξιῶν καὶ οἱ κοινωνίες χαρακτηρίζονται ἀπὸ ἓνα ἀστικοποιημένο περιβάλλον πού ἀμφισβητεῖ καὶ δέ «χωρᾷ» τὴν ὑπαρξη τοῦ Θεοῦ.

Μέ βάση τὰ παραπάνω ἐπείγει ἐνεργοποίηση ὅλου τοῦ πληρώματος (κλήρου καὶ λαοῦ) μέσα ἀπὸ

τὴν ἐνημέρωση, τὴν ἐκπαίδευση καὶ τὴ θρησκευτικὴ ἀγωγή καὶ κατήχηση. Ἡ παρουσία τῶν τοπικῶν ἐκκλησιαστικῶν κοινοτήτων στὸν ψηφιακὸ κόσμο (διαδίκτυο) καὶ στὶς σελίδες τῆς κοινωνικῆς δικτύωσης θεωρεῖται ἐπιβεβλημένη. Ἔτσι ἡ Ἐκκλησία θά ἐπικοινωνήσῃ ἄμεσα καὶ μέ τὴ νεολαία, στή γενιά τῆς ὁποίας ἀνήκει ἡ χρῆση τοῦ διαδικτύου. Ἐπομένως, ἐνῶ τὸ μήνυμα τοῦ Εὐαγγελίου παραμένει πάντοτε τὸ ἴδιο σὸ πέρασμα τοῦ χρόνου, ἡ ἀποστολή του χρησιμοποιεῖ νέους ἀγωγούς γιὰ νά μεταδοθεῖ κατανοητὰ σέ ποικίλους ἀνά τὴ γῆ ἀποδέκτες. Ὅπως σχετικὰ σημειώνεται στὸ Μήνυμα τῆς Συνόδου: «Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἀπευθύνεται στοὺς νέους, οἱ ὁποῖοι ἀναζητοῦν πληρότητα ζωῆς γεμάτη ἐλευθερία, δικαιοσύνη, δημιουργία ἀληθιά καὶ ἀγάπη. Τοὺς καλεῖ νά συνδεθοῦν συνειδητὰ μέ τὴν Ἐκκλησία Ἐκείνου πού εἶναι ἡ Ἀλήθεια καὶ ἡ Ζωή. Νά προσέλθουν προσφέροντας σὸ ἐκκλησιαστικὸ σῶμα τὴ ζωτικότητα, τὴν ἀνυσυχίες, τοὺς προβληματισμούς καὶ τὴν προσδοκίαν τους. Οἱ νέοι δὲν ἀποτελοῦν ἀπλῶς τὸ μέληρον τῆς Ἐκκλησίας ἀλλὰ τὸ δυναμικὸ καὶ δημιουργικὸ παρὸν ἐπὶ τοπικοῦ καὶ οἰκουμενικοῦ ἐπιπέδου» (Μήνυμα).

Μέ ἄλλα λόγια, ἡ ὑπακοή στὶς ἐντολὲς τοῦ Κυρίου καὶ ἡ προσφορά τῆς ἀγάπης

Του γνωρίζουν γεωγραφικὰ ὅρια καὶ πολιτισμικά σύνορα. Ἀναφέρονται σέ κάθε ἄνθρωπο πού ἀναζητεῖ τὴν ἀλήθεια γιὰ νά τὸν ἀπελευθερώσῃ ἀπὸ τὴ φθορά τῆς κτιστότητας. Ἡ ἀποστολή τῶν χριστιανῶν –κατὰ τὸ ἰδιαίτερο χάρισμα τοῦ καθενός– εἶναι ἐξίσου ἱερὴ σέ κατ' ἐξοχὴν χριστιανικὲς χώρες, ὅπως καὶ σέ μὴ χριστιανικὲς. Στὸ ζήτημα αὐτὸ τὸ μήνυμα τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου εἶναι ξεκάθαρο: «Μετέχοντες στή Θεῖα Εὐχαριστία καὶ δεόμενοι ὑπὲρ τῆς οἰκουμένης ὀφείλομε νά συνεχίσουμε τὴ λειτουργία μετὰ τὴ Θεῖα Λειτουργία καὶ νά δίδουμε τὴ μαρτυρία τῆς πίστεως πρὸς τοὺς ἐγγύς καὶ τοὺς μακράν,

22. Π. Γ. Φλορόφσκυ, *Θέματα Ὁρθόδοξου Θεολογίας*, μτφρ. Ἀποσπάσματος Ἀντ. Κουμάντος, ἔκδ. Ἄρτος Ζωῆς, Ἀθήνα

1989, σελ. 143.

Ἡ θεία Εὐχαριστία στὸν Ἱ. Μ. Ναὸ τοῦ Ἀγίου Μηνᾶ Ἡρακλείου, κατὰ τὴν ὁποία οἱ Ὁρθόδοξοι Προκαθήμενοι συλλειτουργήσαν, μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς (πάνω). Πατριάρχες καὶ Ἀρχιεπίσκοποι σὲ ἐκδήλωση πού πραγματοποιήθηκε στὰ πηλαῖα τῆς Συνόδου (κάτω)

συμφώνως πρὸς τὴ σαφῆ ἐντολὴ τοῦ Κυρίου πρὸ τῆς Ἀναλήψεώς Του: “καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλήμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς” (Πράξ. 1,8).

Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος φανέρωσε τὴν ἐνότητα τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας, ξέχωρα ἀπὸ τίς ὅποιες δυσκολίες παρουσιάστηκαν. Ἀκολουθώντας τὴν ὀρθόδοξη χριστιανικὴ θεολογία καὶ τὴν παράδοση τῶν Πατέρων ἀπέφυγε νὰ δώσει κληιστοὺς ὁρισμούς γιὰ τὴ φύση τῆς Ἐκκλησίας. Πολὺ περισσότερο, περιέγραψε τὴν Ἐκκλησία ὡς τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ πού ἀποστέλλεται στὸν κόσμον γιὰ νὰ μαρτυρήσει ὅτι διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ «ἐσχάτος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος» (Α΄ Κορ. 15,26). «Ἡ Ἐκκλησία εἶναι σῶμα ἱεραποστολικό, σταλὲν στὸν κόσμον γιὰ νὰ δια-

κηρύσσει καὶ νὰ διαδίδῃ τὴ Βασιλεία, καὶ “σύνοδος ἢ δημιουργία” ἀναμένει νὰ γευθῇ ἢ νὰ μετᾶσῃ σ’ αὐτὴ τὴν ἔσχατη “ἀνακαίνισι”, πού ἔχει ἤδη ἐγκαινιασθῇ ἀπὸ τὸν Ἑνσαρκωθέντα Λόγον, καὶ “ἐν Αὐτῷ”»²². Μὲ βάση ὅλα τὰ παραπάνω καὶ τίς ἀνάγκες καὶ τίς ἐπιταγές τοῦ σύγχρονου κόσμου, ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος ἐπέφερε δυναμικά στοὺς προσκλήνιο τὴν ἐντολὴ τοῦ Κυρίου «πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη» (Μτθ. 28,19).

Ἡ Σύνοδος τῆς Κρήτης κωδικοποίησε στὰ κείμενά της τὸν προσανατολισμὸ τῆς σύγχρονης ὀρθόδοξης χριστιανικῆς μαρτυρίας σὲ τέσσερις ἀξονες. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο ἔδωσε τὸ σύνθημα γιὰ περιεκτικὴ οἰκουμενικὴ μαρτυρία σὲ ὅλη τὴν κτίση. Συγχρόνως, μὲ λόγον δυναμικὸ ὑπενθύμισε ὅτι ἡ ἐν Χριστῷ μαρτυρία ἀποτελεῖ καθῆκον σύσσωμης τῆς Ἐκκλησίας (κλήρου καὶ λαοῦ) σὲ κάθε τόπο καὶ μέχρι τὰ ἔσχατα τῆς γῆς. Ἐπίσης, πρόβαλε τὴ σημασία τῆς λειτουργίας μετὰ τὴ Λειτουργία καὶ ἀνέδειξε τὴ διακονικὴ ἐκκλησιαστικὴ προσφορά στοὺς παγκόσμιον στερέωμα μὲ σκοπὸ τὴν ἐπικράτηση τῆς εἰρήνης, τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἰσότητας, τῆς ἀδελφoσύνης καὶ τῆς ἀλληλεγγύης. Δέν παρέλειψε ὅμως νὰ προτρέψει σὲ ἐνεργὴ παρουσία τῶν χριστιανῶν

γιὰ τὴν προστασία τῆς φύσης καὶ τῆς ἀνθρωπότητας ἀπέναντι στὶς πιθανές σύγχρονες ἠθικές προκλήσεις τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνολογίας. Ἐπιπρόσθετα, ἔδωσε ἔμφαση στὴ διαχριστιανικὴ συνάντηση καὶ συνεργασία δίχως νὰ σιωπᾷ γιὰ τὴν ἰδιαιτερότητα τῆς Ὁρθοδοξίας. Ὑπογράμμισε ἐξάλλου τὴν ἀνάγκη γιὰ ἕναν γόνιμο καὶ νηφάλιο διαθρησκευτικὸ διάλογο μὲ σκοπὸ τὴ μαρτυρία τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς στὴν οἰκουμένη, τὴ θεραπεία τοῦ θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ καὶ τὴν παγκόσμια καταλλαγὴ.

Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος ἀνοίξε τὸν δρόμον γιὰ νὰ πρωταγωνιστήσῃ ἡ Ἐκκλησία στὶς ἐπιταγές καὶ τίς ἀνάγκες τοῦ σύγχρονου κόσμου. Ἴσως τὰ κείμενα τῆς Συνόδου νὰ μπορούσαν νὰ ἐπεκταθοῦν σὲ ἄλλα ζητήματα ἢ ἀκόμη νὰ τὰ χαρακτήριζε περισσό-

τερη δυναμικότητα καί σαφήνεια λόγου. Ὡστόσο, μετά ἀπό ἀπουσία τόσων αἰώνων ἐγίνε ἡ ἀρχή τῆς Συνοδικῆς συμπόρευσης τῶν Ὁρθόδοξων Ἐπισκόπων, μέ βάση τὰ σύγχρονα δεδομένα καί τίς νεότερες συνθήκες. Εὐχή ὅλων εἶναι ἡ τακτική σύγκληση Πανορθόδοξων Συνόδων τὰ ἐπόμενα ἔτη· εὐχή πού ἐκφράστηκε ἀπό πολλοὺς Προκαθημένους τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν.

Ἀναμφισβήτητα, ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος τῶν Ὁρθόδοξων ἀνέδειξε μέ παρρησία τίς εὐθύνες καί τό δρόμο, ὥστε τὰ μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ νά ὁδηγήσουν τήν ἀνθρωπότητα στή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ὁ λόγος τῆς Συνόδου δέ χαρακτηρίζεται ἀπό ἠθικισμό ἢ ἀπό μία ὑποκριτική «ἀγαπολογία»... πού δεσμεύει τόν ἀνθρώπο ὑπαρξιακά. Πολύ περισσότερο, εἶναι ἀληθινός καί ἐπίκαιρος. Μέ σεβασμό

στήν ὀρθόδοξη παράδοση ὑπογραμμίζει ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ἡ ἐλευθερία (Ἰω. 8,32) καί τό ὕδωρ πού χαρίζει αἰώνια ζωή (Ἰω. 4,14). Τό Μήνυμα τῆς Συνόδου πρὸς τοὺς Ὁρθοδόξους τοὺς καλεῖ νά εἶναι τό ἀλητά τῆς γῆς γιὰ τόν κόσμο (Μτθ. 5,13). Οἱ χριστιανοί μέ τή χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος θά ὁδηγήσουν ὁλόκληρη τήν κτίση σέ «καινοὺς οὐρανοὺς καί καινὴ γῆ» (Β΄ Πέτρ. 3,13). Αὐτό πού πλῆον ἀπομένει εἶναι νά διαδοθοῦν εὐρέως καί μέ ὅλους τοὺς σύγχρονους τρόπους ἐπικοινωνίας τὰ ὁκτώ κείμενα τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου τῆς Κρήτης. Καί ὅπως-δήποτε νά γίνουν ἀποδεκτά ἀπὸ τό ὀρθόδοξο πλήρωμα καί τήν ἐκκλησιαστική συνείδηση στό πέρας-μα τοῦ χρόνου, μέ ἀπώτερο σκοπὸ νά καταστοῦν οἱ Ὁρθόδοξοι αὐθεντικοὶ μάρτυρες τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου!

Καθεδρικός Ναός στήν Μποτσουάνα

Μέ τήν εὐλογία καί τήν πατρική προτροπή τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεοδώρου Β΄, τό Σάββατο 8 Ἰουλίου 2017, πραγματοποιήθηκε ἡ θεμελίωση τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τῆς πρωτεύουσας Gaborone στή Μποτσουάνα. Τόν θεμέλιο λίθο, μετά τήν σχετική Ἀκολουθία, ἔθεσε ὁ Μητροπολίτης Μποτσουάνας κ. Γεννάδιος, παρουσίᾳ ἐκπροσώπων τῆς Κυβερνήσεως, ἐκπροσώπου τοῦ Κοινοβουλίου τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς (Cape Town), Πρέσβων, ἐκπροσώπων ἁλλων χριστιανικῶν Ὁμολογιῶν τῆς χώρας, τῶν Προέδρων καί τῶν Μελῶν ὅλων τῶν Ὁρθόδοξων κοινοτήτων τῆς Μποτσουάνας.

Ὁ Ὁρθόδοξος Καθεδρικός Ναός θά εἶναι ἀφιερωμένος στόν Ἅγιο Μεγαλομάρτυρα Γεώργιο, στόν Ἱερό Χρυσόστομο καί στόν Ἀρχάγγελο Μιχαήλ καί θά ἐξυπηρετεῖ τίς λειτουργικές ἀνάγκες τῶν ντόπιων Ὁρθόδοξων πιστῶν, καθώς καί ὅλων τῶν ἁλλων πιστῶν, διαφόρων ἐθνικο-

τήτων πού ζοῦν καί δραστηριοποιοῦνται ἐπαγγελματικά στή Μποτσουάνα. Στό ξεκίνημα τοῦ εὐλογημένου αὐτοῦ ἔργου συνέβαλαν οικονομικά στή μνήμη του ἡ οἰκογένεια τοῦ μακαριστοῦ ἱερέως ἀπὸ τήν Κύπρο π. Εὐέλθοντος Παπαευέλθοντος, ἡ οἰκογένεια καί οἱ φίλοι τοῦ Προέδρου τῆς Ἑλληνοκυπριακῆς Κοινότητας Μποτσουάνας κ. Σάββα Σάββα, στή μνήμη τοῦ κεκοιμημένου τέκνου του. Σημαντική, ἐπίσης, ὑπῆρξε καί ἡ οικονομική συμβολή καί συμπαράσταση τοῦ Σεβ. Μητροπολίτη Ναϊρόμπι κ. Μακαρίου, μέ σκοπὸ τήν Ἀνέγερση τοῦ Ναοῦ.

Ἀπὸ τὴν ἱερὰ Μητρόπολη Μποτσουάνας

Εὐλογημένες στιγμές στην Ἐνορία πού θεμελίωσε ὁ Πατριάρχης Θεόδωρος στήν Κινσάσα

Οἱ πιστοί τῆς Ἐνορίας τῶν Ἁγίων Ἀρχαγγέλων Κινσάσας, ἔζησαν εὐλογημένες στιγμές στή θεία Λειτουργία τήν ὁποία τέλεσε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κινσάσας κ. Νικηφόρος, κατά τή διάρκεια τῆς ὁποίας χειροτόνησε πρεσβύτερο τόν π. Ἀμβρόσιο Mukasa.

Πλήθος πιστῶν ἀπ' ὅλες τίς Ἐνορίες τῆς πόλεως προσήλθαν γιά νά συμμετάσχουν στήν Εὐχαριστία καί στό χαρμόσυνο γεγονός τῆς χειροτονίας. Τόσο μεγάλη ἦταν ἡ προσέλευση τῶν πιστῶν πού τό ἔσωτερικό τοῦ Ναοῦ δέν μπόρεσε νά τοῦς χωρέσει, ὥστε πολλοί πιστοί ἀναγκάστηκαν νά παρακολουθήσουν τή θεία Λειτουργία ἀπό τήν αὐλή. Ὁ κόσμος πού συμμετεῖχε μέ πολύ ἐνθουσιασμό φώναζε «ἅγιος» στό νέο ἱερέα.

Τήν προηγούμενη ἡμέρα, στόν Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου στό Ὁρθόδοξο Πανεπιστήμιο τοῦ Κονγκό, εἶχε γίνει ἡ εἰς διάκονο χειροτονία του καθώς καί ἡ εἰς πρεσβύτερο χειροτονία τοῦ π. Δανιήλ Mbuiila. Οἱ φοιτητές τῆς Σχολῆς ἔψαλαν μελωδικότατα τόσο στή Λειτουργία ὅσο καί στή συνάντηση πού ἀκολούθησε στήν Αἴθουσα Ἐκδηλώσεων τοῦ Πανεπιστημίου.

Στήν σύντομη προσήλαιά του ὁ Σεβ. κ. Νικηφόρος τόνισε πῶς λίγα χρόνια πρίν ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρος Β', ἔθεσε τόν θεμέλιο λίθο τοῦ Ναοῦ αὐτῆς τῆς ἑνορίας στήν ὁποία ἔγινε καί ἡ πρώτη χειροτονία. Ἀναφέρθηκε, ἐπίσης, λεπτομερῶς στό μυστήριο τῆς ἱερωσύνης καί νουθέτησε πατρικά τό νέο κληρικό μεταφέροντας στόν ἴδιο καί στούς παρισταμένους τίς εὐχές καί τό ἐνδιαφέρον τοῦ Πατριάρχου.

Μετά τό πέρας τῆς θείας Λειτουργίας, ἀκολούθησε μέσα στό Ναό ἐκδήλωση μέ ψαλμούς καί ὕμνους εὐχαριστίας πρὸς τόν Θεό γιά τό εὐλογημένο γεγονός. Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐνορίας κ. Leonard Mukenge Karinga ἀναφέρθηκε στό γεγονός τῆς θεμελιώσεως τοῦ Ναοῦ ἀπό τόν Πατριάρχη στίς 28 Ὀκτωβρίου 2012. Σήμερα ἐκτός τοῦ Ναοῦ, ὑπάρχει σχολική μονάδα (δημοτικό καί γυμνάσιο) καί χώρος φιλοξενίας ἐκδηλώσεων. Στό τέλος οἱ μαθητές τοῦ σχολείου

Ἡ εἰς πρεσβύτερο χειροτονία τοῦ π. Δανιήλ Mbuiila, στόν Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου.

Ἡ εἰς πρεσβύτερο χειροτονία τοῦ π. Ἀμβροσίου Mukasa, στόν Ἱερό Ναό τῶν Ἁγίων Ἀρχαγγέλων.

τῶν ἀρχαγγέλων ἔψαλαν τή φήμην τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας.

Στίς χειροτονίες συμμετείχαν ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀρχιμ. π. Θεοδόσιος Τσιτσιβός, ἱερεῖς, διάκονοι καί πρόεδροι ἐνοριῶν τῆς Κινσάσας, ὁ συντονιστής ἐκπαίδευσως τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων Κινσάσας καί Κατάνγκας κ. Τάραχος Koji, ἐπιστήμονες καί φοιτητές τόσο τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ὅσο καί ἁλλῶν σχολῶν καθώς καί πλῆθος κόσμου.

Ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Κινσάσας

Κατακόμβες καί Ἀφρική

Ἐπέτρεψε ὁ Πανάγαθος Θεός νά ἀφήσουμε γιά λίγες ἡμέρες τήν ἀφρικανική γῆ καί τόν τόπο τῆς ἐπισκοπικῆς μας διακονίας καί μέ τήν πατρική ἄδεια τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Θεοδώρου Β΄, νά ἐπισκεφθοῦμε τήν ἀγαπημένη πατρίδα, τήν Ἑλλάδα τῶν ἀναρίθμητων ἁγίων καί ἡρώων ὥστε ἀνατροφοδοτηθοῦμε πνευματικά. Ἀποδεχόμενοι, ταυτοχρόνως, τήν τιμητική πρόσκληση τοῦ Ποιμενάρχου τοῦ τόπου τῆς ἱερατικῆς μας διακονίας, τοῦ Σεβ. Μητροπολίτη Σύρου κ.

Δωροθέου, κατά τήν Κυριακή τῶν Ἀγίων Πάντων, συμμετείχαμε στίς λειτουργικές καί πνευματικές ἐκδηλώσεις ἐπὶ τῇ ἐορτῇ τῶν Κατακομβῶν στή Μῆλο.

Αὐτές οἱ μοναδικές στόν ἐλλήνικό χῶρο Κατακόμβες, τοῦ Β΄ ἴσως καί τοῦ Α΄ αἰῶνα, ἀποτέλεσαν τόπους ταφῆς τῶν πρώτων χριστιανῶν, ἀλλὰ καί τόπο ἱατρείας τοῦ Θεανθρώπου, ἀπό τίς ἀπαρχές τοῦ ἀποστολικοῦ κηρύγματος μέχρι τόν Ε΄ μ.Χ.

αἰῶνα. Στό κέντρο τοῦ θαλάμου, τοῦ ἐπικαλουμένου «τῶν Πρεσβυτέρων» τῆς δεύτερης Κατακόμβης διασώζεται ἡ ἐξῆς ἐπιγραφή: «Ἐν Κυρίῳ. Οἱ πρεσβοίτεροι, οἱ πάσης μνήμης ἄξιοι Ἀσκήτης καί Ἐλπίζων κέ Ἀσκήτης κέ Ἀγαθίστις διάκονος καί Εὐτυχία παρθενεύουσα κέ λαυδιανή παρθενεύουσα καί Εὐτυχία ἡ τούτων μήτηρ, ἔνθα κεῖντε. αἱ ἐπὶ γέμι τό θηκίον τοῦτο, ἐνορκίζω ὑμᾶς τόν ὧδε ἐφεστῶτα ἄγγελον μή τίς πότε τοιμή(σῇ) ἐνθάδε τινά καταθέσθῃ. Ἰησοῦ Χριστέ βοήθει τῷ γράψαντι πανοίκι».

Συγκλονιστική ἦταν ἡ στιγμή κατά τήν ὁποία εἰσῆλθαμε στίς Κατακόμβες γιά νά ψάλλουμε ἐπιμνημόσυνη δέηση ὑπέρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν προαναφερθέντων συμπρεσβυτέρων μας, τοῦ Ἀσκήτηδος, τοῦ Ἐλπίζοντος, τοῦ ἐτέρου Ἀσκήτηδος, τῆς διακόνου Ἀγαθιᾶσεως καί πάντων τῶν ἀναπαυθέντων κατά τοὺς πρώτους χριστιανικούς αἰῶνες σέ τοῦτον τόν ἁγιασμένο τόπο. Γιά δύο χιλιάδες χρόνια αὐτές οἱ χειροποίητες ὑπόγειες στοές στέκουν θεμέλια ἀκλόνητα ὁλόκληρης τῆς Ὁρθόδοξης Ἑλλάδας, σημάδι ἀδιάψευστο ὅτι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ δέν ἀποτελεῖ γιά τήν Ἑλλάδα ἀπλῶς μιά πραγματικότητα ἀπό τίς πολλές, ἀλλὰ τήν ἀναντικατάστατη καί μοναδική ἀλήθεια ἡ ὁποία ἀγκαλιάζει ὅλες τίς ἐκφάνσεις τῆς ζωῆς. Οἱ Ἑλλήνες ζήσαμε τόν Χριστό, ὅταν ἐκεῖνος ὁ περήφανος Μακεδόνας ἐφανίστηκε στόν Ἀπόστολο τῶν Ἐθνῶν Παῦλο λέγοντας: «Διαβάς εἰς Μακεδονίαν βοήθησον ἡμῖν» (Πράξ. 16,9).

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἑλλάδα ἀποτελεῖ τόπο ἀποστολικό καί οἱ μαρτυρίες τῆς ἀποστολικότητάς της πολλές· ἀπό τοὺς Φιλίππους καί τή Νικόπολη, τή Βέροια, τήν Ἀθήνα, τήν Κόρινθο, τήν Κρήτη ὡς τήν Κύπρο τῶν Ἀποστόλων, τῶν Ἀσκητῶν, τῶν Μαρτύρων τοῦ τότε ἀλλὰ καί τοῦ νῦν. Στά χώματα πού ἐμεῖς σήμερα περπατοῦμε, βάδισαν «ῥαῖοι πόδες ἀποστολικοί» πού εὐαγγελίσθησαν τήν εἰρήνη, ὡς καί οἱ παραλήπτες τῶν Ἀποστο-

ηλικών Ἐπιστολῶν Κορίνθιοι, Φιλιππησιοι καὶ Θεσσαλονικεῖς.

Αὐτές οἱ δυνατές σκέψεις κατέκλυσαν τὸ νοῦ μου τὴν ὥρα τῆς ἐπιμνημόσυνης δέησης. Συγχρόνως, δυνατὰ αἰσθήματα δέους, πίστεως καὶ συντριπτικῆς ποιμαντικῆς εὐθύνης κυρίευσαν τὴν ψυχὴ μου, ὅταν μέ τὰ ἀδιόρατα μάτια τῆς εἶδα νοερά τίς μορφές τῶν πρώτων χριστιανῶν νά κινοῦνται προσευχητικά μέσα στίς Κατακόμβες, στό τρεμάμενο ἡμίφως τῶν λυχναριῶν. Ἰσταμαι σέ χώρο ἱερό πού ἀποτέλεσε πηγή καὶ κραταίωμα τῆς ὀρθόδοξης πίστες, ἐνωτισθήκαμε στά μύχια τῆς ψυχῆς τοὺς πηλαγισμούς τῆς Χάριτος, ἡ Ὅποία ξεχύνεται ὀρμητικά πρὸς τὴν διψασμένη πνευματικά Ἀφρικὴ τοῦ 21οῦ αἰῶνα! Αἰσθανθήκαμε τοὺς ἀδιάρρηκτους δεσμούς πού ἀναπτύσσονται ἀνάμεσα στοὺς περήφανους ἡσούς τῆς «ἡπείρου τοῦ μέλλοντος» μέ τὴ «μάννα τῆς Ὁρθοδοξίας», τὴν εὐλογημένη Ἑλλάδα. Γιά μία ἀκόμα φορά νιώσαμε ἐπιτακτικὴ τὴν ἀνάγκη νά ἀντλήσουμε πνευματικῶς ἀπὸ τὰ ζωήρρυτα νάματα τῶν αἰώνων γιά νά ἐπιστρέψουμε στὸν ἀφρικανικὸ ἡμερινό καὶ –στό μέτρο πού ἐπιτρέπει πάντοτε ὁ Θεός– νά συνεχίσουμε τὴ σπορά τοῦ Εὐαγγελίου, μὴ ξεχνώντας ὅτι ἄλλος σπέρνει καὶ ἄλλος θερίζει. Μιά σπορά πού δὲν ἀνθίζει μονάχα γιά μία φορά, ἀλλὰ σπέρνεται καὶ ἀνθίζει στοὺς αἰῶνες.

Ἐπιστρέφοντας στό εὐλογημένο γεώργιο τοῦ Εὐαγγελίου, στήν ἀδημονοῦσα γιά Ἀλήθεια, Δικαιοσύνη κι Ἐλευθερία Ἀφρικὴ, κοιτάζουμε τὰ πνευματικά μας ἐφόδια καὶ λαμβάνουμε θάρρος καὶ δύναμη. Οἱ ἱεραπόστολοι ἀλλοτινῶν ἐποχῶν καὶ ἄλλων ὁμολογιῶν ἐκγυμνάζονταν πρακτικά μέ τίς μεθόδους πού εἶχαν ἐφεύρει οἱ ἰδρυτές τῶν ταγμάτων τους. Μέ ὑλικὴ δύναμη ταξίδευαν στίς ἄκρες τοῦ κόσμου μέ στόχο τους τὴν ἐπιβολὴ τῆς «πίστεως». Οἱ Ὁρθόδοξοι μάρτυρες τοῦ Εὐαγγελίου, μιμούμαστε τοὺς Ἁγίους Ἀποστόλους καὶ Μαθητές τοῦ Κυρίου, οἱ ὅποιοι πέρασαν ἀπὸ τοὺς τόπους πού κι ἐμεῖς γαλουχηθήκαμε κι ἐμπότισαν μέ τὸ τίμιο αἷμα τους τίς ἐλπίδες καὶ τίς προσδοκίες τῶν πνευματικῶν τους παιδιῶν, δηλαδή ὄλων ἡμῶν τῶν Ὁρθόδοξων. Ἡ πίστη μας δὲν ἐπιβλήθηκε ποτέ. Οἱ Ἀφρικανοὶ ἀδελφοί μας, σάν ἄλλοι

σύγχρονοι Μακεδόνες, ζήτησαν τὸ Φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας κι αὐτὸ ἐμεῖς λιτανεύουμε στὸν κόσμο, γιά ὅσο ὁ Θεὸς τὸ ἐπιτρέπει. Ἀνάξιοι καὶ ἁμαρτωλοὶ, ἀλλὰ μέ ἐμπιστοσύνη στό θέλημα τῆς θείας Πρόνοιας πού μᾶς προστάζει νά πορευθοῦμε στὰ ἔθνη.

Δὲν μεταφέρουμε κάποιες ιδέες, οὔτε διδάσκουμε πὼς ἡ ζωὴ θά γίνῃ καλύτερη, μέ τίς πρακτικὲς πού τὸ διαλαλοῦν οἱ νεο-προτεστάντες. Βιώνοντας ταπεινά καὶ ἀθόρυβα τὸν δικὸ μας ἀφρικανικὸ «πρωτοχριστιανικὸ» αἰῶνα ἐν ἔτει 2017, ἀφήνουμε τίς ἱεραποστολικές μας Κατακόμβες καὶ βγαίνουμε σεμνά στό φῶς τῶν σύγχρονων καὶ ἐξαιρετικὰ περίπλοκων ἀφρικανικῶν κοινωνιῶν. Κηρύττουμε τὰ θαυμαστά τῆς ἔλθευσης τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν καὶ μεταφέρουμε τὸ βίωμα τῆς, τελώντας τὴ θεία Λειτουργία στίς γλῶσσες καὶ τίς διαλέκτους τῆς ἀφρικανικῆς γῆς. Διδάσκουμε ἰσότητα καὶ δικαιοσύνη ἐκεῖ πού ἐπικρατεῖ ὁ νόμος τοῦ ἰσχυρότερου, ἐκεῖ πού χάνεται ἡ ἀλήθεια τοῦ προσώπου, ἐκεῖ πού βασιλεύει ὁ φόβος.

Γνωρίζουμε ὅτι στή σπορά αὐτὴ δὲν εἴμαστε μόνοι. Βαρὺ τὸ πνευματικὸ φορτίο τῆς Ἐκκλησίας πού ἰδρύθηκε πρὶν ἀπὸ τοὺς πρώτους αἰῶνες καὶ φανερώθηκε ἀπὸ τὸν Χριστὸ στοὺς Ἀποστόλους καὶ στήν Οἰκουμένη. Οἱ Κατακόμβες διδάσκουν ξεκάθαρα ὅτι γιά τὴ σπορά τοῦ Εὐαγγελίου δὲν ἀρκοῦν μόνο τὰ λόγια. Χωρὶς πράξη τὸ ἔργο μας δὲν ἔχει καμία ἀξία. Αὐτὸ ἀκριβῶς διδάσκει τὸ αἷμα τῶν Μαρτύρων τῶν Κατακομβῶν τῆς Μήλου διὰ μέσου τῶν αἰώνων.

Γνωρίζουμε ὅτι στή σπορά αὐτὴ δὲν εἴμαστε μόνοι. Πρεσβεύουν οἱ Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας γι' αὐτήν, στέκονται δίπλα μας ἡθικά καὶ ὑλικά οἱ Ὁρθόδοξοι ἀδελφοί μας ἀπὸ τὴν στοργικὴ πατρίδα. Εἴμαστε μιὰ οἰκογένεια μέ Πατέρα, Ἀδελφὸ καὶ Φίλο τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Γιά κάθε βάπτισμα Ἀφρικανοῦ ἀδελφοῦ μας ἐορτάζουν οἱ μάρτυρες τῶν Κατακομβῶν, οἱ Ἄγγελοι καὶ οἱ Ἀρχάγγελοι, ἡ Παναγία Μντέρα τοῦ Σωτήρα μας, ἡ Ἐκκλησία ὅλη, ὁ κάθε χριστιανὸς Ὁρθόδοξος ξεχωριστά!

† Ὁ Μηραζαβίθ καὶ Γκαμπόν Παντελεήμων

ΕΝΑ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Τά σχολεία της Ίεραποστολής στην Ἀφρική

Μοιλονότι ἔχω ἀναφερθεῖ καί στό παρελθόν σέ θέματα σχετικά μέ τήν Παιδεία στήν Ἀφρική, ἐπανερχομαι μέ τό παρόν ἄρθρο, διότι ἐπιθυμῶ νά γνωρίσω στούς ἀναγνώστες τοῦ ἀνά χείρας περιοδικοῦ, τίς εἰκόνες πού κατέγραψα ἀπό τίς πρόσφατες ἐπισκέψεις μου σέ κάποια σχολεῖα τῆς Ίεραποστολῆς μας.

Στά πλῆθια τῶν ποιμαντικῶν μου καθηκόντων, λίγο καιρό πρίν, ξεκίνησα γιά ἓνα ἀκόμη ἐπίμοχθο καί περιπετειώδες ταξίδι. Μιά νέα περιοδεία μέ σκοπό νά ἐπικοινωνήσω καί νά βρεθῶ μέ τοὺς πιστοὺς μας κατὰ τήν τέλεση τῆς κορυφαίας ἐκκλησιαστικῆς πράξεως, στή θεία Λειτουργία, ἀλλήλᾳ νά ἐπιμεληθῶ καί αὐτοπρόσωπα τήν καλύτερη δυνατή ὁργάνωση τῶν τομέων τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας, μεταξύ τῶν ὁποίων καί ἐκείνου τῆς ἐκπαίδευσης τῶν νέων μας.

Στρέφω τή σκέψη μου στήν ἱστορία καί φέρνω στή μνήμη μου τοὺς Μέγιστους Φωστῆρες τῆς Οἰκουμένης, τοὺς τρεῖς ἱεράρχες τῆς Ἐκκλησίας μας τόν Ἰωάννη Χρυσόστομο, τόν Γρηγόριο Θεολόγο καί τόν Μέγα Βασίλειο. Πρωτοπόροι τῶν πρώτων αἰώνων τῆς πορείας τῆς Ἐκκλησίας, χαριτωμένοι ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα, κατάλαβαν τήν ἀξία τῆς σωστῆς παιδείας στή διαμόρφωση τοῦ ἥθους καί τήν καλλιέργεια τῆς γνώσης τῶν νέων. Δικαίως, λοιπόν, ἡ συνείδηση τῆς Ἐκκλησίας τοὺς τιμᾷ ὡς Προστάτες τῆς παιδείας.

Διαχρονικά, ἀσφαλῶς, εἶναι ἴδιος ὁ ἀγώνας τῶν παιδιῶν γιά τήν ἀπόκτηση τῆς γνώσης. Μπορεῖ οἱ συνθῆκες νά διαφέρουν ἀπό ἐποχή σέ ἐποχή ἢ ἀπό τόπο σέ τόπο, ὅμως ἡ οὐσία τῆς προσπάθειας καί τοῦ ἀποτελέσματος παραμένει ἴδια. Ἡ γνώση φωτίζει τή διάνοια καί σέ φέρνει κοντά στόν Δημιουργό. Ἡ ὑγιὲς ἐκπαίδευση καί ἡ σωστή διαπαιδαγώγηση τῶν παιδιῶν, ὁδηγεῖ στήν ψυχική καλλιέργεια, στή σύνεση, τήν προκοπή, τήν καλύτερη καί ἁρμονικό-

τερη λειτουργία τῶν ἀνθρώπων κοινωνιῶν.

Μιά πολύτιμη καί διδακτική ἐμπειρία τοῦ θαύματος τῆς παιδείας βίωσα ὅταν εἶδα τά ἀποτελέσματα τῆς στίς καρδιές τῶν φτωχῶν καί παραγκωνισμένων παιδιῶν ἐνός σχολείου τῆς Ίεραποστολῆς μας, τό ὁποῖο βρίσκεται στήν πιό ἀπομακρυσμένη παραγκοῦπολη, ὅπου οἱ ἄνθρωποι ζοῦν κυριολεκτικά ὁ ἓνας πάνω στόν ἄλλο. Πρίν χρόνια μεταφέραμε ἀπό τήν Κύπρο τά θρανία, τοὺς μαυροπίνακες καί γενικά ὅ,τι χρειάζεται γιά νά λειτουργήσει ἀπρόσκοπτα ἓνα σχολεῖο. Μαζί μέ τόν Διευθυντή καί τοὺς 27 δασκάλους, πού ἐργάζονται φιλότιμα καί ἀγόγγυστα, ἀγωνίζονται καί τά παιδιά νά μορφωθοῦν, ὥστε νά διεκδικήσουν ἓνα καλύτερο μέλλον στήν προσωπική τους ζωή καί νά ἀλλιάξουν τίς συνθῆκες τῆς σκληρῆς καθημερινότητας στόν τόπο τους.

Τόν Διευθυντή τοῦ «Ὁρθόδοξου Δημοτικοῦ Σχολείου τοῦ Ἁγίου Νικολάου», τόν γνώρισα πρίν δύο καί πλεόν δεκαετίες, ὅταν ξεκίνησε νά λειτουργεῖ τό σχολεῖο. Ἦταν ἄριστος μαθητής, μέ τήν καλύτερη ἀπόδοση μεταξύ τῶν ἀλλῶν συνομηθικῶν του, ἔτσι ὅταν τελείωσε τή βασική ἐκπαίδευση ἡ Ἐκκλησία ἀνέλαβε τό οἰκονομικό κόστος τῶν περαιτέρω σπουδῶν του. Διέπρεψε ὡς φοιτητής καί σήμερα εἶναι ἓνας καταξιωμένος ἐπιστήμονας καί καλὸς ἐκπαιδευτικός, πού παλεύει σέ ἀντίξοες συνθῆκες νά μορφώσει καί νά διαπαιδαγωγήσει σωστά τοὺς μικροὺς μαθητές.

Ὁ ἴδιος μέ τό διδακτικό προσωπικό μέ ξενάγησε στό σχολεῖο. Οἱ συνθῆκες, παρά τίς ὅποιες φιλότιμες προσπάθειες, εἶναι πραγματικά πρωτόγονες. Κι ὅμως σέ αὐτές τίς ὑποτυπώδεις σχολικὲς αἰθουσες μέ ὅλα τά τριτοκοσμικά χαρακτηριστικά, γίνεται ἔργο ἅγιο καί ἱερό. Ὅταν οἱ παιδαγωγοὶ ἔχουν πνεῦμα θυσίας, ἀφοσίωση, ἀγάπη καί ὑψηλὴ συναίσθηση τοῦ καθήκοντος, γίνονται οἱ ὁδοδείκτες

πού κατευθύνουν τίς ζωές καί τήν πορεία τῶν μαθητῶν τους.

Βλέποντας τήν κατάσταση τοῦ σχολείου καί γνωρίζοντας τόν καλὸ ἀγῶνα ὁλῶν καί τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματά του, σκέφτομαι πόσο ἴαθος πορευόμαστε ὅσοι ζοῦμε στὸν κόσμον τῆς πολυτέλειας, τῶν ἀνέσεων καί τῆς ἐγωιστικῆς ἐσωστρέφειας. Ἡ παιδεία πού ἀποκτᾶται μὲ κόπους καί θυσιές, σέ συνθήκες ἑλλειψῆς ὑλικῶν ἀγαθῶν καί ἀπόλυτης στέρξης αὐτονόητων δυνατοτήτων, θά ἀλλοιάξει, τελικά, τίς κοινωνίες. Ἐδῶ στήν Ἀφρική βλέπεις αὐτὴ τήν πραγματικότητα. Τό προσωπικὸ τοῦ Σχολείου εἶναι ἄξιο πολλῶν συγχαρητηρίων, κάθε ἀναγνώρισης καί ἐπαίνων, γιατί ἐργάζεται ἥρωικά καί ἀκούραστα, ὥστε νά μεταλλαπαδεύσει τὸ φῶς τῆς γνώσης στὰ παιδιὰ.

Ἀναχώρησα ἀπ' αὐτὸ τὸν σταθμὸ τῆς ἱεραποστολικῆς περιοδείας μου, πλημμυρισμένος ἀπὸ ἀνάμικτα συναισθήματα. Ἐξῆσα τίς λίγες αὐτές στιγμές μαζί τους καί μοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νά ἀναβαπτιστῶ. Συνέχισα τίς ἐπισκέψεις μου στὰ νηπιαγωγεῖα τοῦ Ἀγίου Νικολάου καί τοῦ Ἀγίου

Ραφαήλ, διανέμοντας βιβλία καί γραφικὴ ὕλη. Ἐξαιτίας τῆς συνεχιζόμενης ξηρασίας ἡ Κένυα κηρύχθηκε σέ κατάσταση ἑκτακτῆς ἀνάγκης. Παρά τίς δυσμενεῖς συνθήκες συνεχίσαμε τὸ ταξίδι μας, μὲ ἐξαίρεση μιὰ σύντομη ἐπιστροφή στὴ Ναϊρόμπι, ὅπου ἔπρεπε νά γυρίσουμε προκειμένου νά φορτώσουμε καί ἄλλα βιβλία, τὰ ὁποῖα θά διαθέταμε στὰ σχολεῖα πού μᾶς περίμεναν.

Ἐπόμενος σταθμὸς τῶν ἐπισκέψεών μας τὸ Γυμνάσιο στὴν περιοχή Καρούγκα. Τὸ ὁδικὸ δίκτυο ἀνύπαρκτο. Βασανιστικὴ ζέστη καί σύννεφα σκόνης παντοῦ. Πείνα καί δίψα. Αὐτά, βέβαια, τὰ ἔχουμε συνηθίσει, μιᾶς καί ἀποτελοῦν γνῶριμο μέρος τοῦ προγράμματός μας ὅταν ταξιδεύουμε. Ξεναγηθήκαμε στὶς ἐπιμελημένες ἐγκαταστάσεις τοῦ σχολείου καί μοιράσαμε βιβλία σέ δασκάλους καί μαθητές. Ἡ δίψα τῶν παιδιῶν γιὰ μάθηση εἶναι πραγματικά μεγάλη. Ἡ χαρά ὁλῶν ἦταν ἀπερίγραπτη· δέν ἔβρισκαν λόγια νά μᾶς εὐχαριστήσουν. Φύγαμε μὲ τήν ὑπόσχεση ὅτι θά ξαναγυρίσουμε σύντομα.

Στὴ συνέχεια μᾶς περίμενε τὸ Δημοτικὸ scho-

λείο της Ένορίας του Αγίου Γεωργίου Μαδάγκουα. Τό 1982 ήταν η πρώτη φορά που βρέθηκα στην περιοχή αυτή και δέν υπήρχε απολύτως τίποτε. Σήμερα δεσπόζει ο εύπρεπής και επιμελημένος Ναός του Αγίου Γεωργίου, ο οποίος προβάλλει επιβλητικά ανάμεσα στα παραπήγματα του χωριού. Τό σχολείο είναι φτιαγμένο από λαμαρίνες και ξύλα. Φτωχικό μὲν ἀλλὰ περιποιημένο. Θυμήθηκα ὅτι πρὶν μερικά χρόνια κοιμήθηκα μέσα σέ μία ἀπό τίς αἰθουσές του. Τά παιδιά μᾶς ὑποδέχθηκαν μέ τραγούδια καί χορούς, ὅπως ὁ παραδοσιακός ἀφρικανικός τρόπος ἐπιβάλλει. Στή συνέχεια τά καθιερωμένα διανομή βιβλίων, ξενάγηση στίς σχολικές αἰθουσες κ.λπ. Ἀναχωρήσαμε γεμάτοι ἀπό θαυμάσιες ἐντυπώσεις γιά τό ἐπιτελούμενο ἐκπαιδευτικό καί ἱεραποστολικό ἔργο.

Στόν ἐπίλογο τοῦ προγράμματος τῶν ἐπισκέψεων μας σέ κάποια ἀπό τά σχολεῖα τῆς Ἐκκλησίας, μᾶς περίμεναν κάποιες εὐχάριστες ἐκπληξίς καί συνηθισμένες ἐμπειρίες. Ἡ πρώτη ἦταν ἡ συνάντησή μας μέ δύο πρεσβυτέρες, πού ἐδῶ καί χρόνια ζοῦνε σέ κάποιες ἀπομακρυσμένες περιοχές τῆς ἐνδοχώρας. Οἱ ἱερεῖς σύζυγοί τους ἔχουν κοιμηθεῖ ἐδῶ καί χρόνια. Ἡ μία εἶναι 94 ἐτῶν καί ἰδιαίτερως ἀκμαία καί ὑγιής παρὰ τό γῆρας της. Θυμηθήκαμε ἱστορίες καί γεγονότα τριάντα χρόνων, προσευχηθήκαμε θερμά ἀπό κοινοῦ καί τίς χρῆσαμε μέ λάδι ἱεροῦ Εὐχελαίου. Τελέσαμε, ἐπίσης, Τρισάγιο στούς τάφους τῶν ἱερέων συζύγων τους.

Φορτωμένοι μέ ἀναμνήσεις καί ἔντονα βιώματα χρόνων πολλῶν, συνεχίσαμε τό δρόμο μας. Κάποια στιγμή στή διαδρομή, συναντήσαμε ἕνα νεαρό πολύ γνωστό μας φυσιογνωμικά. Ἐπρόκειτο γιά κάποιον ἀπόφοιτο τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς τῆς Κένυας «Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Μακάριος Γ΄». Ἀφοῦ χαιρετηθήκαμε ἐγκάρδια, μοῦ ἔδειξε δύο γαϊδουράκια στά ὁποῖα εἶχε φορτωμένα μπιτόνια μέ νερό λέγοντας: «Ἐξαιτίας τῆς ἔντονης ξηρασίας καί τῆς συνεχιζόμενης ἀνομβρίας, ἀναγκάστηκα νά φύγω ἀπό τό σπίτι μου πολύ νωρίς γιά νά βρῶ νερό. Δέν βρῆκα, δυστυχῶς, καθαρό νερό. Αὐτό εἶναι βρώμικο, ἀλλὰ τί νά κάνουμε; Ἀπό τό τίποτε καλὸ εἶναι καί αὐτό. Ὁ

Θεός νά μᾶς προστατεύσει νά μὴν ἀρρωστήσουμε!». Ἔτσι εἶναι ἐδῶ στήν Ἀφρική, ἡ διάθεση τοῦ καθαροῦ νεροῦ δέν εἶναι κάτι αὐτονόητο καί στίς τακτικές περιπτώσεις τῆς ξηρασίας, τά πράγματα γίνονται πιό βασανιστικά.

Συνεχίσαμε τόν δρόμο μας. Πεινούσαμε καί διψούσαμε φοβερὰ. Κάποιοι φιλότιμοι ἄνθρωποι πού συναντήσαμε, μᾶς προσέφεραν ἕνα φλιτζάνι μέ παραδοσιακό τσάι τῆς φυλῆς Κικούγιου. Μέσα στό ποτήρι μου ἐπέπλεαν καί δύο κουνούπια. Δέν εἶπα ἀπολύτως τίποτε καί ἀφοῦ τά παραμέρισα, ἤπια τό περιεχόμενο, ρισκάροντας νά νοσήσω ἀπό ἐλθονο-

σία. Ὅσοι εἶδαν τό γεγονός πίστευαν ὅτι δέν θά τό ἀποφύγω. Τούς ἀνακοίνωσα τό ἴδιο βράδυ ὅτι ἡ ἱστορία τῶν κουνούπιων εἶχε αἴσια κατάληξη, ἀφοῦ δέν ἀσθένησα. Μετά ἀπό τόσα χρόνια φαίνεται πῶς ἔχω πάθει ἀνοσία.

Ἡ ὀλιγοήμερη περιοδεία μας, τελείωσε ἀπόγευμα Κυριακῆς. Μᾶς πρόσφερε πολύ πλοῦσιες, ἐποικοδομτικές καί διδακτικές ἐμπειρίες. Τό ταξίδι μας, ὅπως πάντοτε, δέν ἦταν εὐκοῦλο. Ἔγινε χειρότερο ἐξαιτίας τῶν συνθηκῶν τῆς ξηρασίας. Ὁ Θεός ἐλέησε κι ἔτσι ὁλοκληρώθηκε. Γιά ὅσο Ἐκεῖνος θά τό ἐπιτρέψει, θά συνεχίσουμε νά καταθέτουμε κάθε ἱκμάδα τῶν δυνάμεών μας στό ἱεραποστολικό ἀγρό πού ἡ Ἐκκλησία Του μᾶς ἐμπιστεύθηκε.

† Ὁ Ναῖρόμπι Μακάριος

Βοήθεια για τό 'Ιατρείο τοῦ Βόρειου Καμερούν

Ἡ Ἑνορία μας, γιά ἀκόμη μία χρονιά καί χάρις στίς συγκινητικές προσφορές ἐνοριτῶν μας, πού εὐαισθητοποιοῦνται σέ θέματα ἱεραποστολικῶν καί ἀνθρωπιστικῶν πρωτοβουλιῶν, κατάφερε νά συγκεντρώσει τό ἀπαιτούμενο χρηματικό ποσό γιά τή λειτουργία τοῦ Ἰατρείου τῆς Ὁρθόδοξης Ἱεραποστολῆς στό Βόρειο Καμερούν.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καμερούν κ. Γρηγόριος, εὐχαρίστησε ἰδιαιτέρως δι' ἐπιστολῆς του, τοὺς ἱερεῖς καί ὄλους τοὺς ἐνορίτες τῆς Φανερωμένης Χοῦλαργοῦ γιά τήν πολὺ σημαντική βοήθειά τους.

Ἡ ἰδιωτική τοῦ Βόρειου Καμερούν εἶναι οἱ δύσκολες κλιματολογικές συνθήκες καί ἡ γεωγραφική του θέση· ἕξι μῆνες βροχές, ἕξι μῆνες ξηρασία μέ ὑπερβολική ζέστη· ἔρημος στά πρόθυρα ἢ στήν κατάληξη τῆς ἀπέραντης ἐρήμου τῆς Σαχάρας.

Οἱ δύσκολες αὐτές συνθήκες καί τό ἐπίπεδο τοῦ τόπου, πού μετατρέπεται σ' ἓναν ἀπέραντο βάλτο κατά τήν περίοδο τῶν βροχῶν, καθιστοῦν τήν ὑλοποίηση ἀναπτυξιακῶν προγραμμάτων ἀνέφικτη γιά τήν παρούσα οικονομική κατάσταση τῆς χώρας.

Ἔτσι, λοιπόν, ἡ Ὁρθόδοξη Ἱεραποστολή – ἡ μόνη πού δραστηριοποιεῖται πλέον τῶν τριάντα χρόνων στήν περιοχή, καθὼς ἄλλες χριστιανικές ὁμοιολογίες ἔχουν ἐγκαταλείψει τήν περιοχή καί ἀναπτύσσονται στίς μεγάλες πόλεις, πού τοὺς παρέχουν κάποιες σχετικές ἀνέσεις καί περισσότερη ἀσφάλεια – ἔχει ν' ἀντιπαλέψει ὄχι μόνον τήν ἀντιπαράθεση τοῦ Εὐαγγελίου μέ τήν πανάρχαια ἀφρικανική πίστη στά πνεύματα τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ καί τίς ἀντικειμενικές δυσκολίες τοῦ τόπου καί τά ὅσα αὐτές ἐπιφέρουν στόν πληθυσμό τῆς περιοχῆς. Ὑποσιτισμός, κακή ποιότητα νεροῦ, ἀσθένειες ἀπό τά προαναφερθέντα, ἔλλειψη ὑγειονομικῆς περίθαλψης σέ εὐρεία κλίμακα, ἔλλειψη φαρμάκων, ἐλθονοσία καί

πληθὺς ἄλλων τροπικῶν ἀσθενειῶν, ὑποτυπώδους ὀργάνωση ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος, δυσκολίες γλωσσικές, δυσκολίες ἐπικοινωνίας καί μετακίνησης λόγῳ τῶν τεράστιων ἀποστάσεων, πού καθιστοῦν τό ἱεραποστολικό ἔργο ἀπαραίτητο μέ ἀδήριτη ἀνάγκη ἀνάπτυξης ὅλων τῶν φιλάνθρωπικῶν τοῦ ὄψεων.

Ἱερὸς Καθεδρικός Ναὸς Παναγίας Φανερωμένης Χοῦλαργοῦ

Μιά άξέχαστη έμπειρία ζωής στον ιεραποστολικό άγρό της Κορέας

Ἡ γνωριμία μας μέ τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία στήν Κορέα, ἔγινε στήν ἀρχή τοῦ χρόνου μετά ἀπό μιά τυχαία συνάντηση μέ τήν Κορεάτισσα Ἑλένη Cho, ἡ ὁποία κάνει μεταπτυχιακές σπουδές στήν πόλη μας τήν Θεσσαλονίκη. Μέ μιά ἐπίσκεψή μας στήν ἰστοσελίδα τῆς Μητροπόλεως Κορέας, ἐνημερωθήκαμε γιά τό μεγάλο ἔργο πού γίνεται στήν τόσο μακρινή γιά τήν Ἑλλάδα μας Κορέα. Δυστυχῶς ἡ πλειοψηφία τῶν Ἑλλήνων δέν γνωρίζει γιά τήν ὕπαρξη τῆς Ὁρθοδοξίας στήν Κορέα.

Διαπιστώσαμε ὅτι τό ἔργο πού γίνεται εἶναι τεράστιο καί πραγματικά δυσανάλογο ὡς πρός τή βοήθεια πού λαμβάνουν οἱ ἄνθρωποι πού ἐργάζονται ἐκεῖ. Ὁ Μητροπολίτης μαζί μέ τοὺς καλοῦς του συνεργάτες, ἀγωνίζονται καθημερινά γιά νά γνωρίσουν τό λόγο τοῦ Θεοῦ στόν εὐγενικό κορεατικό λαό.

Μιά ἀπό τίς πολλές δραστηριότητες πού μέ μόχθο ἀλλὰ καί ἀγάπη πολλή, ἀγωνίζονται νά πραγματοποιήσουν ὅσοι ἐργάζονται ἱεραποστολικά στήν Κορέα, εἶναι ἡ λειτουργία τῆς χειμερινῆς καί καλοκαιρινῆς κατασκήνωσης (English

Πάντα τά ἔδην

Summer Camp), στην οποία είχαμε την ευλογία, την τιμή και τη χαρά να συμμετάσχουμε.

Στην πόλη Busan, στην οποία βρίσκεται το μεγαλύτερο λιμάνι της χώρας, με την ευθύνη και τον συντονισμό του έφημερίου του Ίερού Ναού Ευαγγελισμού της Θεοτόκου π. Ἀλεξάνδρου Han, λειτουργούν κατασκηνωτικές ἐγκαταστάσεις της Μητροπόλεως. Ἡ μεγαλύτερη, ὅμως, κατασκήνωση της τοπικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας βρίσκεται στοῦ Chuncheon, μιά πόλη λίγο ἔξω ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα Seoul. Ἀρχηγὸς τῆς κατασκήνωσης εἶναι ὁ ἐφημέριος τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Νικολαίου στή Seoul π. Ἀντώνιος Lim καὶ ὑπαρχηγὸς ἡ Ἐλένη Cho.

Ὅπως καὶ σέ κάθε ἐκκλησιαστικὴ κατασκήνωση στήν Ἑλλάδα, ἔτσι καὶ ἐδῶ ἀκολουθεῖται τὸ ἴδιο, σχεδόν, καθημερινὸ πρόγραμμα. Σ' αὐτό, μεταξὺ ἄλλων, περιλαμβάνεται ἡ πρωινὴ προσευχή, μελέτη τῆς Ἀγίας Γραφῆς καὶ ἡ πραγματοποίηση κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἡμέρας συζητήσεων καὶ ἀνάπτυξης θεμάτων πού ἀπασχολοῦν τὰ παιδιά, τοὺς νέους καὶ τοὺς ἐνήλικες.

Ὁ χρόνος τῆς κατασκήνωσης χωρίζεται σέ τρεῖς περιόδους. Στὴν πρώτη συμμετέχουν φοιτητές καὶ νέοι, μέλη τοῦ «Korean Syndesmos». Στὴν περίοδο αὐτὴ δίνεται ἡ δυνατότητα στὴ νεολαία τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἐπικεντρωθοῦν στὴν περαιτέρω ἀνάπτυξη καὶ καλλιέργεια τῆς σχέσης τους μὲ τὸν Θεὸ καὶ τοὺς συνανθρώπους τους, καθὼς καὶ νὰ διασκεδάσουν ἀπὸ κοινοῦ χωρὶς ἄγχος καὶ προβληματισμούς πού ἐπιφέρουν οἱ ἔντονοι ρυθμοὶ τῆς καθημερινῆς ζωῆς.

Στὴ δευτέρη περίοδο παίρνουν μέρος παιδιά τοῦ Δημοτικοῦ, ἐνῶ στὴν τρίτη συμμετέχουν παιδιά τοῦ Γυμνασίου καὶ Λυκείου. Κεντρικὸς σκοπὸς καὶ γιὰ τίς δύο τελευταῖες περιόδους (τῶν μικρῶν καὶ μεγάλων παιδιῶν) εἶναι νὰ βιώσουν τὴν Ὁρθόδοξη Χριστιανικὴ ζωὴ στὴν καθημερινότητά τους γνωρίζοντας καλύτερα καὶ βαθύτερα τὸ λόγον τοῦ Θεοῦ. Σέ αὐτὴ τὴν προσπάθεια, πολὺτιμο βοηθητικὸ ρόλον παίζει ἡ κα-

θημερινὴ μελέτη τῆς Ἀγίας Γραφῆς καὶ ἡ ἀνάπτυξη συζητήσεων γύρω ἀπὸ ἓνα κεντρικὸ θέμα.

Τὸ φετινὸ θέμα ἦταν: «Παιδιὰ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ - Children of the Kingdom of God». Μὲ βάση αὐτὸ πραγματοποιοῦνταν κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἡμέρας σύντομες ὁμιλίες στὶς ὁποῖες δινόταν ἡ εὐκαιρία νὰ διατυπωθοῦν σκέψεις, προβληματισμοὶ καὶ ἀπορίες.

Τὰ καθημερινὰ παιχνίδια καὶ οἱ δραστηριότητες, οἱ ὥρες τῆς διασκέδασης (χορὸς, τραγούδι, παρακολούθηση ἐποικοδομητικῶν βίντεο κ.λπ.), καθὼς καὶ οἱ ἐκδρομὲς δὲν ἔλειπαν ἀπὸ τὸ πρόγραμμα, ἐνῶ ἡ πρωτότυπη πρωτοβουλία τῆς Μητροπόλεως νὰ ἐντάξει σέ αὐτὸ τὴν ἐκμάθηση τῆς ἀγγλικῆς γλῶσσας ἀπὸ ἐθελοντές καὶ ἐμπειροὺς καθηγητές τῆς Ἀμε-

ρικῆς καὶ ἁλλῶν χωρῶν ἔδωσε τὴ δυνατότητα στὰ παιδιά νὰ μάθουν καὶ νὰ ἐξασκήσουν τὴν ἀγγλικὴ γλῶσσα.

Τὰ μαθήματα τῶν ἀγγλικῶν στηριζόταν στὸ βασικὸ θέμα τῆς κατασκήνωσης καὶ διδάσκονταν μὲ τεχνικὲς ἐκμάθησης πού ἔδιναν χαρὰ καὶ κίνητρο στὰ παιδιά νὰ συμμετέχουν. Ἡ πραγματοποίηση τῶν μαθημά-

των σέ μικρὲς ὁμάδες παιδιῶν, ἔκαναν τὸ ἔργο τῶν καθηγητῶν πιὸ εὐκόλο, ἐνῶ παράλληλα δινόταν εὐκαιρίες συμμετοχῆς σέ ὅλα τὰ παιδιά.

Τὸ ταξίδι μας σέ μιά μακρινὴ καὶ ἄγνωστη σέ μᾶς χώρα, ἀποζημιώθηκε μὲ τίς ἀνοιχτές καὶ ζεστὲς ἀγκαλιές πού μᾶς περίμεναν. Τὸ διάστημα τοῦ ἐνὸς μηνὸς πού μείναμε ἐκεῖ, νιώσαμε νὰ πλημμυρίζομαστε ἀπὸ τὴν ἀγάπη, τὴν φιλοξενία καὶ τὴν προθυμία ὅλων γιὰ βοήθεια. Ἦταν καὶ εἶναι γιὰ ἐμᾶς μιά δευτέρη οἰκογένεια πού μὲ πολλὴ μεγάλη λύπη ἀποχωριστήκαμε ὅταν φύγαμε ἀλλὰ μὲ τὴν ὑπόσχεση ὅτι θὰ τοὺς δοῦμε καὶ πάλι τὸ ἐπόμενο καλοκαίρι. Ἡ ἐμπειρία μας στὴν Ὁρθόδοξη Κατασκήνωση τῆς Κορέας ἦταν καὶ παραμένει μιά ἀξέχαστη ἐμπειρία ζωῆς.

*Ἀθανασία – Μαρία Μόκκα
Μελημένη Μόκκα*

Συγχαρητήρια Ἐπιστολή τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριᾶ γιά τή συμπλήρωση 80 χρόνων ζωῆς τῆς

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ
λίαν ἀγαπητέ καί περιπόθητε ἀδελφέ καί συλλειτουργγέ τῆς ἡμῶν Μετριότητος
κύριε Ἱερώνυμε, Πρόεδρε τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τήν
Ἑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπε-
ρήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἡ χάριτι Θεοῦ συμπλήρωσις ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἀπό τῆς ιδρύσεως τοῦ ἀρχαι-
οτέρου ἐπιτελικοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς
εὐφήμως γνωστῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, παρέχει τῷ καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτῳ
Ἀποστολικῷ καί Πατριαρχικῷ Θρόνῳ καί ἡμῖν ἐξ ἐνός μὲν εὐκαιρίαν δοξολο-
γίας τοῦ ἁγίου ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ὅτι δι' αὐτῆς ἐποίησε «μεγάλα καί
ἀνεξιχνίαστα, ἔνδοξά τε καί ἐξαισία, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός» (Ἰώβ ε' 9), ἐξ ἐτέ-
ρου δέ καί τήν χαράν τῆς μετὰ τῆς Ἑμετέρας λίαν ἡμῖν ἀγαπητῆς Μακαριότητος
παρούσης ἐπικοινωνίας.

«Ἐπιλείψει ἡμᾶς διηγούμενους ὁ χρόνος» (πρβλ. Ἑβρ. ια' 32) περί τῆς ἀξίας
τοῦ ὑπό τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἐπιτελεσθέντος ἔργου κατά τήν διαρρεῦ-
σασαν ὀγδοηκονταετίαν, ὅπερ, παρά τήν ἐν εἵδει ληαίλαπος ἐνσκήψασαν ἐσχά-
τος κρίσιν, εἰσέτι ἐπιτελεῖται καί δὴ ἀμείωτον μετὰ τῆς χαρακτηριζούσης αὐτήν
ποιότητος καί συνεπείας. Ἀδελφικῶς ἐξάιρομεν καί ὑπογραμμίζομεν τήν ὑπο-
δειγματικὴν λειτουργίαν ἀπάντων τῶν ἐπὶ μέρους τομέων τῆς Ἀποστολικῆς
Διακονίας, οἵτινες ἀρχῆθεν συνεστήθησαν ἢ ἐν συνεχείᾳ ἐδημιουργήθησαν κυ-
ριολεκτικῶς ἐκ τοῦ μηδενός, εἰς ἀνταπόκρισιν πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν καιρῶν.
Ἰδιαιτέρως, ὅμως, μνημονεύομεν τὸ Γραφεῖον Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς, τὸ
ὁποῖον ἐνισχύει τὸ ἐπιτελούμενον ἱερόν ἔργον εἰς τὰς χώρας τῆς Ἀπῶ Ἀνα-
τολῆς, τῆς Ἀφρικῆς, τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς καί εὐρύτερον. Εἰς τοὺς ἐσσαεὶ εὐγνώ-
μονας εὐεργετηθέντας συγκαταλέγονται καί αἱ Ἱεραὶ Ἱεραποστολικάι Μητροπό-
λεις τοῦ καθ' ἡμᾶς Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καί ἡ ἡμετέρα Μετριότης χαίροντες καί συγ-
χαίροντες μετὰ τῆς Ἑμετέρας φίλης Μακαριότητος, τῆς Διαρκοῦς καί τῆς Ἱε-
ραρχίας Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μετὰ τοῦ Θεοφιλεστάτου
Γενικοῦ Διευθυντοῦ καί μετὰ τῶν στελεχῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἐπὶ τῇ
συμπληρώσει ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἀπό τῆς ιδρύσεως αὐτῆς, ἐκτενῶς δεόμεθα

ρχου κ.κ. Βαρθολομαίου Ἀποστολικῆς Διακονίας

τοῦτο μὲν ὑπὲρ ἀναπαύσεως πάντων τῶν κεκοιμημένων ἐν Κυρίῳ ὑπευθύνων καὶ στελλεχῶν αὐτῆς, τοῦτο δὲ ὑπὲρ «προκοπῆς βίου» (Θ. Λειτουργία Ἁγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου) τῶν τῆς σήμερον διακεκριμένων συνεργῶν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος ἐν τῇ σφριγῶσι κυψέλῃ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ὧν πρῶτος ὁ Γενικός Διευθυντής αὐτῆς, ἀγαπητός ἀδελφός Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος.

Ἐπὶ δέ τούτοις, περιπτυσσόμεθα τὴν Ὑμετέραν προσφιλῇ Μακαριότητα μετὰ βαθείας ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ πάσης τιμῆς, εὐλογοῦντες ἀπὸ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας τὸ ἔργον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ ἐπευχόμενοι τὴν ἐν διηκείᾳ ἀκμῇ συνέχισιν τούτου ἐν πᾶσι τοῖς τομεῦσι τῶν ἀρμοδιοτήτων αὐτῆς.

Ἰβιζ' Ἰουνίου ᾠ'

Τῆς Ὑμετέρας Σεβασμίας Μακαριότητος
Ἀγαπητός ἐν Χριστῷ ἀδελφός

Ὁ Κωνσταντῖνος Βαρθολομαῖος

Ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης καί τό ἀποστολικό του ἔργο

Ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης ὁ Θεολόγος καταγόταν ἀπό τή Βηθσαϊδά τῆς Γαλιλαίας, ἄσμη χωριό σά παράλια τῆς λίμνης Γεννησαρέτ, καί ἦταν νεότερος ἀδελφός τοῦ Ἰακώβου, τοῦ ἀλλοῦ μαθητῆ τοῦ Κυρίου, πού ἀποκεφαλίστηκε τό 42 ἢ 44 σά Ἱεροσόλυμα μέ ἐντολή τοῦ βασιλιᾶ τῆς Παλαιστίνης Ἡρώδη Ἀγρίππα Α΄ (41-44), ἐγγονοῦ τοῦ Μεγάλου Ἡρώδη (Πράξ. 12,1-2). Πατέρας τους ἦταν ὁ Ζεβεδαῖος καί μητέρα τους ἡ Σαλῶμη, ἡ ὁποία πίστεψε στόν Χριστό, Τόν ὑπητέτησε, παραβρέθηκε στή σταύρωσή Του, πῆγε μαζί μέ τίς ἄλλες μοιροφόρες στόν τάφο Του καί, τελικά, διακήρυξε τήν Ἀνάστασή Του (Μαθ. 27,56· Μάρκ. 15,40 καί 16,1). Ἡ οἰκογένεια ἔμενε στήν Καπερναοῦμ ἢ τά περίχωρά της.

Ὁ Ζεβεδαῖος καί οἱ γιοί του ἦταν ψαράδες στή θάλασσα τῆς Γαλιλαίας (Μαθ. 4,21-22· Μάρκ.

1,19-20), οἱ δύο ἀδελφοί μάλιστα συνεργάζονταν μέ τόν Πέτρο (Λουκ. 5,10).

Ὁ Ἰωάννης, ὅπως ὑπονοεῖ ὁ ἴδιος (Ἰω. 1,35-41), ἦταν ἀρχικά μαθητής τοῦ συνωνύμου του Τιμίου Προδρόμου. Ὄταν κλήθηκε ἀπό τόν Ἰησοῦ, Τόν ἀκολούθησε στήν Κανά τῆς Γαλιλαίας καί στήν Καπερναοῦμ (Ἰω. 2,2 καί 12). Ὑστερα ξαναγύρισε στό ἐπάγγελμά του, ὥσπου κλήθηκε ὀριστικά ἀπό τόν Κύριο καί Τόν ἀκολούθησε μέ τόν ἀδελφό του Ἰακώβο (Μαθ. 4,18-22· Μάρκ. 1,19-20· Λουκ. 5,10-11).

Ὁ Πέτρος, ὁ Ἰακώβος καί ὁ Ἰωάννης ἀποτελοῦσαν τόν στενό κύκλο τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου. Ἐκείνους μόνο δέχτηκε κοντά Του, ὅταν ἀνέστησε τήν κόρη τοῦ ἀρχισυνάγωγου Ἰαείρου (Μάρκ. 5,37· Λουκ. 8,51). Σ' ἐκείνους μπροστά μεταμορφώθηκε (Μαθ. 17,1· Μάρκ. 9,2· Λουκ.

9,28). Ἐκείνους πῆρε μαζί Του στή Γεσθημανή, ὅταν πῆγε ἐκεῖ γιά νά προσευχηθεῖ (Ματθ. 26,37· Μάρκ. 14,33). Κι ἀπό τούς τρεῖς αὐτούς ὁ Ἰωάννης ἦταν ὁ πιό ἐμπιστος καί ὁ πιό ἀγαπητός Του (Ἰω. 13,23· 19,26· 21,7· 21,20), γι' αὐτό καί τοῦ ἐμπιστεύθηκε τήν Παναγία Μητέρα Του κατά τή σταύρωση (Ἰω. 19,26-27).

Μερικοί ἐρμηνευτές ὑποστηρίζουν ὅτι ὁ Ἰωάννης καί ὁ Ἰάκωβος ἀνῆκαν στήν κίνηση τῶν Ζηλιτῶν, τῶν Ἰουδαίων δηλαδή πού ἦταν ἐναντίον τῆς πληρωμῆς φόρων στούς Ρωμαίους κατακτητές καί πού ἐπιδίωκαν τήν ἄμεση ἐγκατάσταση τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ στή γῆ μέ τή βίαιη ἀποτίναξη τοῦ ρωμαϊκοῦ ζυγοῦ. Ἡ ἀποψη αὕτη βρίσκει ἐρεισμά στά ἀκόλουθα δύο περιστατικά:

Κάποτε οἱ γιοί τοῦ Ζεβεδαίου ζήτησαν ἀπό τόν Κύριο πρωτοκαθεδρία στή Βασιλεία Του. Δέν εἶχαν ἀντιληφθεῖ ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ Ἰησοῦ θά ἦταν οὐράνια. Νόμιζαν ὅτι Ἐκεῖνος θά ἔμπαινε στά Ἱεροσόλυμα ὡς ἐπίγειος βασιλιάς. Γι' αὐτό τούς εἶπε: «Δέν ξέρετε τί ζητᾶτε» (Μάρκ. 10,35-38).

Ἀργότερα, ὅταν ἀποφάσισε νά πάει στά Ἱεροσόλυμα, ἔστειλε ἀγγελιοφόρους, πού μπῆκαν σ' ἓνα χωριό τῶν Σαμαρειτῶν γιά νά προετοιμάσουν τόν ἐρχομό Του. Οἱ Σαμαρεῖτες δέν τόν δέχτηκαν. Τότε ὁ Ἰάκωβος καί ὁ Ἰωάννης τοῦ εἶπαν: «Κύριε, θέλεις νά ζητήσουμε νά κατεβεῖ φωτιά ἀπό τόν οὐρανό καί νά τοὺς καταστρέψει, ὅπως ἔκανε ὁ προφήτης Ἠλίας;». Ὁ Χριστός, ὅμως, τοὺς κοίταξε αὐστηρά καί τοὺς ἐπιτίμησε, λέγοντας: «Ἐσχάσατε ποιοῦ πνεῦμα κατευθύνει τή ζωή σας. Ὁ Υἱός τοῦ ἀνθρώπου δέν ἦρθε γιά νά καταστρέψει, ἀλλὰ γιά νά σώσει ἀνθρώπινες ψυχές» (Λουκ. 9,51-56).

Τά παραπάνω περιστατικά αἰτιολογοῦν ἴσως καί τό παρωνύμιο «Βοανεργές» (= γιοί βροντῆς), πού εἶχε δώσει ὁ Ἰησοῦς στούς δύο ἀδελφούς (Μάρκ. 3,17) γιά τή θυελλώδη ἰδιοσυγκρασία τους. Πάντως, σύμφωνα μέ τήν πατερική παράδοση (Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, Εὐθύμιος Ζιγαβνός), τό παρωνύμιο αὐτό ὑποδηλώνει καί τήν ὑψηλή θεολογική τους σκέψη.

Μετά τή σύλληψη τοῦ Χριστοῦ, ὁ Ἰωάννης τόν ἀκολουθοῦσε ὡς τόν ἀρχιερέα Καϊάφα, πού ἦταν γνωστός του, μεσοδιάβησε μάλιστα γιά νά περάσει

καί ὁ Πέτρος στήν αὐλή (Ἰω. 18,16). Ἦταν ὁ μόνος μαθητής τοῦ Χριστοῦ πού τόν ἀκολουθοῦσε μέχρι τόν Σταυρό, ὅταν ὅλοι οἱ ἄλλοι κρύφτηκαν «διά τόν φόβον τῶν Ἰουδαίων» (Ἰω. 20,19).

Μετά τήν Ἀνάσταση τοῦ Ἰησοῦ, μόλις ἔμαθε ἀπό τή Μαγδαληνή Μαρία ὅτι τό μνήμα βρέθηκε κενό καί ἡ ταφόπληθα κυλισμένη, ἔτρεξε πρῶτος ὡς ἐκεῖ. Καί ὅταν εἶδε τά ὀθόνια καί τό σονδάριο τοῦ Νεκροῦ καταγῆς, πίστεψε πώς ὁ Δάσκαλός του εἶχε ἀναστηθεῖ ἀπό τούς νεκρούς (Ἰω. 20,1-9).

Ἀπό τίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων μαθαίνουμε ὅτι ὁ Ἰωάννης συνεργάστηκε ἀρχικά μέ τόν Πέτρο στήν Ἱεραποστολή. Μετά τή θεραπεία τοῦ κωλοῦ στόν Ναό καί τό κήρυγμα τοῦ Πέτρου στό πλῆθος, οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς συνέλαβαν καί τοὺς ὀδήγησαν στό συνέδριο, ὅπου ὁμολόγησαν μέ θάρρος τήν πίστη τους (Πράξ. 3,1-4,22). Ἀργότερα στάλθηκαν ἀπό τήν Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων στή Σαμάρεια, γιά νά μεταδώσουν τό Ἅγιο Πνεῦμα σέ ὅσους Σαμαρεῖτες εἶχαν πιστέψει καί βαπτιστεῖ ἀπό τόν Φίλιππο (Πράξ. 8,14-25).

Ἡ τελευταία πληροφορία τῆς Καινῆς Διαθήκης γιά τόν Ἰωάννη δίνεται στήν ἐπιστολή τοῦ Παύλου πρὸς τοὺς Γαλάτες. Ἐκεῖ ὁ Ἀπόστολος ἀναφέρει ὅτι κατὰ τή δεύτερη ἔλευσή του στά Ἱεροσόλυμα συνάντησε τόν Πέτρο, τόν ἀδελφόθεο Ἰάκωβο καί τόν Ἰωάννη, τοὺς ὁποίους ὀνομάζει «στόλους» (Γαλ. 2,9).

Σύμφωνα μέ τήν ἐκκλησιαστική παράδοση, ὕστερα ἀπό μιά μακρά περίοδο ἱεραποστολικῆς δράσης στήν Παλαιστίνη, ὁ Ἰωάννης ἐγκαταστάθηκε στήν Ἔφεσο. Ἡ πόλη αὕτη, μετά τό μαρτύριο τοῦ Παύλου (64) καί τήν καταστροφή τῶν Ἱεροσολύμων ἀπό τοὺς Ρωμαίους (70), ἦταν, θά λέγαμε, τό κέντρο τοῦ βάρους τῆς Ἐκκλησίας, καθὼς στή Μικρά Ἀσία ζοῦσε τό πιό ζωντανό τμήμα τοῦ πληρώματός της.

Στόν διωγμό τοῦ αὐτοκράτορα Δομετιανοῦ (81-96) ὁ Ἰωάννης μεταφέρθηκε δέσμιος στή Ρώμη, ὅπου οἱ δῆμιοι τόν ἔριξαν μέσα σ' ἓνα δοχεῖο μέ καυτό λάδι· ἀπ' αὐτό ὁ ἅγιος βγῆκε ἄβλαβος (Τερτυλλιανός, De praescriptione haereticorum, 36). Ὑστερα ἐξορίστηκε στό νησί τῆς Πάτμου, ὅπου ἔγραψε τήν Ἀποκάλυψη. Μετά τό θάνατο τοῦ Δο-

Ἡ Ἱερά, Βασιλική, Πατριαρχική, Σταυροπηγιακή καί Κοινοβιακή Μονή τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καί Εὐαγγελιστοῦ στήν Πάτμο

μετιανοῦ, ἐπέστρεψε στήν Ἔφεσο, ὅπου ἔδρασε ὡς τή μετάνστασή του. Ἐκεῖ ἔγραψε –τελευταῖος ἀπό τοὺς ἀλλοὺς εὐαγγελιστές– τό Εὐαγγέλιό του, καθώς καί τίς τρεῖς Καθολικές Ἐπιστολές του.

Οἱ ἐκκλησιαστικοί συγγραφεῖς διασώζουν διάφορες διηγήσεις ἀπό τή δράση τοῦ Ἰωάννη στήν Ἀσία. Ὁ Εὐσέβιος Καισαρείας (Ἐκκλησιαστική Ἱστορία Ε΄ 18,14) γράφει ὅτι ἀνέστησε ἕναν νεκρό. Ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς (Τίς ὁ σωζόμενος πλοῦσιος, 42) μᾶς πληροφορεῖ ὅτι πῆρε τά βουνά γιά νά σώσει ἕναν πιστό, πού ἐγκατέλειπε τή χριστιανική ζωή καί ἔγινε ῥηστής. Ὁ Εἰρηναῖος Λουγδούνου

(Ἔλεγχος καί ἀνατροπή τῆς ψευδωνύμου γνώσεως Γ΄ 3,4) ἀναφέρει ὅτι τόσο ἀποστρεφόνταν τοὺς αἰρετικούς, ὥστε, ὅταν κάποτε πῆγε σ' ἕνα λουτρό («βαλανεῖον») καί εἶδε ἐκεῖ τόν αἰρετικό Κήρινθο, εἶπε στοὺς δικούς του νά φύγουν ἀμέσως, «μή καί τό βαλανεῖον συμπέσῃ ἔνδον ὄντος Κηρίνου τοῦ τῆς ἀληθείας ἐχθροῦ». Ὁ ἅγιος Ἱερώνυμος, στήν ἐρμηνεία τῆς πρὸς Γαλάτας ἐπιστολῆς τοῦ Παύλου (VI, 10), σημειώνει πῶς, ὅταν ὁ Ἀπόστολος ἔφτασε σέ βαθιά γεράματα, πῆγαινε ὑποβασταζόμενος στίς συναθροίσεις τῶν πιστῶν. Καί μὴν μπορώντας πιά νά διδάξῃ, ἐπαναλάμβανε πάντοτε μιὰ μόνο φράση: «Τεκνία, ἀγαπάτε ἀλλήλους». Τέλος, ὁ ἅγιος Κασσιανός ὁ Ρωμαῖος (Collationes Patrum XXIV, 21) γράφει ὅτι κάποτε ἔπαιζε μέ μιάν ἡμερωμένη πέρδικα. Κάποιος κυνηγός, πού τόν εἶδε, ἀπόρησε, πῶς ἕνας σοβαρός καί σεβάσμιος γέροντας περνοῦσε τήν ὥρα του μ' ἕνα τέτοιο παιχνίδι. Καί ὁ Ἀπόστολος τοῦ ἐξήγησε ὅτι, ὅπως ἡ χορδή τοῦ τόξου δέν πρέπει νά εἶναι πάντα τεντωμένη, γιά νά μή χαλαρώσῃ καί χάσῃ τήν ἐλαστικότητά της, ἔτσι καί τό πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἀνάγκη ἀναπαύσεως, γιά νά μὴ ἀποκάμῃ ἀπό τή συνεχή ἔνταση.

Ὁ Ἰωάννης κοιμήθηκε εἰρηνικά στήν Ἔφεσο τό ἔβδομο ἔτος τοῦ αὐτοκράτορα Τραϊανοῦ (98-117), σύμφωνα μέ τόν Εὐσέβιο Καισαρείας (ὁ.π., Γ΄ 23), σέ ἡλικία πάνω ἀπό ἑκατό χρονῶν. Ἡ μνήμη του ἑορτάζεται στίς 26 Σεπτεμβρίου καί στίς 8 Μαΐου.

Μ.Σ.Π.

ΑΦΡΙΚΑΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

- **Τότε μόνο κλείνει ὁ Θεός τήν πόρτα, ὅταν ἀνοίγει μιάν ἄλλη (: Μὴν ἀπογοητεύεσαι ἀπὸ τὰ ἐμπόδια).**

(Φυλή Μπαμπάρα τῶν Μάλι-Σουδάν)

- **Πές σ' αὐτόν πού σέ περιφρονεῖ: Δέν εἶσαι θεός (: Μόνο ἡ περιφρόνηση τοῦ Θεοῦ ἔχει ἀξία).**

(Φυλή Μασάι-Κένυα)

Συνέδριο γιά τήν Ὁρθόδοξη Ἱεραποστολή στό Πανεπιστήμιο τῆς Ὁξφόρδης

Τήν Παρασκευή καί τό Σάββατο 8 καί 9 Σεπτεμβρίου 2017, πραγματοποιήθηκε Συνέδριο γιά τήν Ὁρθόδοξη Ἱεραποστολή στό Πανεπιστήμιο τῆς Ὁξφόρδης (Saint Anthonys College, Oxford University) μέ γενικό θέμα: Ὁρθόδοξη Οἰκουμενικότητα καί Τοπική Πολιτιστική Ταυτότητα, εἰς τιμήν καί μνήμη τοῦ Ἁγίου Ἰννοκεντίου Veniaminov ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς συμπληρώσεως 220 χρόνων ἀπό τῆς γεννήσεώς του.

Τό πρωί τῆς Παρασκευῆς τελέστηκε θεία Λειτουργία στό Ὁρθόδοξο Παρεκκλήσιο τοῦ Πανεπιστημίου μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἐορτῆς τῆς Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου. Τό ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας ξεκίνησαν οἱ ἐργασίες τοῦ Συνεδρίου μέ ὁμιλητή τόν Σεβ. Μητροπολίτη Κορέας κ. Ἀμβρόσιο, ὁ ὁποῖος μετέφερε στούς συνέδρους τίς πατρικές εὐχές καί εὐλογίες τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου γιά τήν ἐπιτυχή διεξαγωγή τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου. Τό θέμα τῆς πρώτης διαλέξεως ἦταν: «Τό χρυσοστόμειο καταστατικό» γιά τήν χριστιανική μαρτυρία: Οἰκουμενικές ἀρχές καί ἡ σχέση τους μέ τήν κορεατική Ὁρθόδοξη ταυτότητα».

Τό Σάββατο 9 Σεπτεμβρίου ἀκολούθησαν οἱ ἐξῆς τέσσερις διαλέξεις:

- τοῦ Μητροπολίτη Διοκλείας κ. Καλλίστου (Ware), DPhil Oxon: «Τό ἱεραποστολικό ἔργο τοῦ Ἁγίου Κοσμά τοῦ Αἰτωλοῦ τό 18^ο αἰώνα»,

- τοῦ Μητροπολίτη Ναϊρόμπι κ. Μακαρίου, DPhil Oxon: «Πρακτική Ὁρθόδοξη ἱεραποστολική: Μιά σύγκριση τῆς Ἀλάσκας τοῦ 19^{ου} αἰώνα καί τῆς Κένυας τοῦ 20^{ου} αἰώνα»,

- τοῦ Dr. Sven Haakanson, PhD Harvard: «Ἡ ρωσική κληρονομιά τῆς Ὁρθόδοξης Ἱεραποστολῆς στό νησί Kodiak στήν Ἀλάσκα»,

- τοῦ Dr. James C. Skedros, ThD Harvard: «Παραδείγματα Ὁρθόδοξης Ἱεραποστολικῆς δραστηριότητας στίς ΗΠΑ».

Ἐπίσης στή πλαισία τοῦ Συνεδρίου ἡ Dr. Alison Ruth Kolosova, PhD Durham, παρουσίασε τό θέμα

«Ὁ Nikolai Il minskii καί ἡ πηλαστογράφηση τῆς ἱεραποστολικῆς παράδοσης τῶν Ἁγίων Κυρίλλου καί Μεθοδίου τόν 19^ο αἰώνα στή Ρωσία».

Τίς ἐργασίες τοῦ Συνεδρίου διηύθυνε ὁ Μητροπολίτης Διοκλείας κ. Καλλίστος (Ware). Τήν εὐθύνη τῆς ὁργάνωσής του εἶχε ὁ καθηγητής Dr. S. A. Mousalimas, DPhil Oxon, Prof. NEFU Yakutsk καί τίς ἐργασίες του παρακολούθησαν ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων καί Μ. Βρετανίας κ. Γρηγόριος, ὁ Dr. Paul Bendor – Samuel Διευθυντής τοῦ Oxford Centre for Mission Studies καθώς ἐπίσης κληρικοί καί λαϊκοί ἐπιστήμονες.

Οικονομική συμβολή του Γραφείου Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας κατά τό Β΄ τρίμηνο (β΄ ἀποστολή) τοῦ ἔτους 2017

Ἀπό τό Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς ἐστάλησαν στίς Ἱεραποστολικές χώρες,
τά κάτωθι ποσά:

Ναϊρόμπι (Κένυα):		Μπραζαβίλ:	
• Μισθοί 60 ἱθαγενῶν κληρικῶν	5.400	• Μισθοί 9 ἱθαγενῶν κληρικῶν	810,00 €
• Συντάξεις 18 κληρῶν κληρικῶν	810		
	<u>6.210,00 €</u>	Καμερούν:	
Νιέρι (Κένυα):		• Μισθοί 16 ἱθαγενῶν κληρικῶν	1.440
• Μισθοί 40 ἱθαγενῶν κληρικῶν	3.600,00 €	• Συντάξεις 4 κληρῶν κληρικῶν	180
		• Ἐπίδομα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένου	200
Κισούμου (Κένυα):			<u>1.820,00 €</u>
• Μισθοί 40 ἱθαγενῶν κληρικῶν	3.600,00 €	Τσάντ:	
Μουάνζα (Τανζανία):		• Μισθοί 2 ἱθαγενῶν κληρικῶν	180,00 €
• Μισθοί 43 ἱθαγενῶν κληρικῶν	3.870	Γκάνα:	
• Ἐπιδόματα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένων	200	• Μισθοί 22 ἱθαγενῶν κληρικῶν	1.980
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	10	• Συντάξεις 7 κληρῶν κληρικῶν	315
	<u>4.080,00 €</u>		<u>2.295,00 €</u>
Οὐγκάντα:		Ἀκτή Ἐλεφαντοστοῦ:	
• Μισθοί 48 ἱθαγενῶν κληρικῶν	4.320	• Μισθός 1 ἱθαγενοῦς κληρικοῦ	90,00 €
• Συντάξεις 9 κληρῶν κληρικῶν	405	Σιέρα Λεόνε:	
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	1.255	• Μισθοί 3 ἱθαγενῶν κληρικῶν	270,00 €
	<u>5.980,00 €</u>	Νιγηρία:	
Κινσάσα (Κονγκό):		• Μισθοί 23 ἱθαγενῶν κληρικῶν	2.070
• Μισθοί 40 ἱθαγενῶν κληρικῶν	3.600,00 €	• Συντάξεις 5 κληρῶν κληρικῶν	225
Μπουρούντι:		• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	200
• Μισθοί 4 ἱθαγενῶν κληρικῶν	360,00 €		<u>2.495,00 €</u>

Μπενίν:

• Μισθοί 5 ιθαγενών κληρικών	450
• Συντάξεις 2 χηρών κληρικών	90
	540,00 €

Μαδαγασκάρη:

• Μισθοί 31 ιθαγενών κληρικών	2.790
• Επίδομα ιεραπ. εργαζομένου	200
	2.990,00 €

Ζάμπια:

• Μισθοί 2 ιθαγενών κληρικών	180,00 €
------------------------------	----------

Μαλάουι:

• Μισθοί 5 ιθαγενών κληρικών	450,00 €
------------------------------	----------

Κατάνγκα (Κονγκό):

• Μισθοί 61 ιθαγενών κληρικών	5.490
• Συντάξεις 3 χηρών κληρικών	135
• Επίδομα ιεραπ. εργαζομένων	200
	5.835,00 €

Ζιμπάμπουε:

• Μισθοί 7 ιθαγενών κληρικών	630,00 €
------------------------------	----------

Μοζαμβίκης

• Μισθός 1 ιθαγενοῦς κληρικοῦ	90,00 €
-------------------------------	---------

Ντάρ Ές Σαλαάμ (Τανζανία)

• Μισθοί 17 ιθαγενών κληρικών	1.530,00 €
-------------------------------	------------

Κορέα:

• Μισθοί 8 ιθαγενών κληρικών	720
• Επίδομα ιεραποστολικῶς εργαζομένου	200
	920,00 €

Ίνδία:

• Μισθοί 11 ιθαγενών κληρικών	990
• Επίδομα ιεραπ. εργαζομένου	200
	1.190,00 €

Ίνδονησία:

• Μισθοί 9 ιθαγενών κληρικών	810,00 €
------------------------------	----------

Φιλιππίνες:

• Μισθοί 8 ιθαγενών κληρικών	720,00 €
------------------------------	----------

Ὁρθόδοξη Ἀσιάτισσα Ἀγιογράφος φιλοτεχνεῖ τήν εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου

Φωτογραφικά στιγμιότυπα από τις δραστηριότητες της

1. Θεμελίωση του Ὁρθόδοξου Σχολείου «Ἅγιος Ἀθανάσιος». Στὴν περιοχή δέν ὑπάρχει ἄλλο ἐκπαιδευτικό ἴδρυμα. Τό συγκεκριμένο σχολεῖο θά στεγάσει 120 μαθητές. 2. Ἐπίσκεψη τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Κισοῦμου κ. Ἀθανασίου στό Ὁρθόδοξο Δημοτικό Σχολεῖο τοῦ «Ἀγίου Πέτρου» στήν Lugare. 3. Ἐγκαίνια ἀπό τόν προσκεκλημένο Σεβ. Μητροπολίτη Ναϊρόμπι κ. Μακάριο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Παύλου Sidioni τῆς Ἐπισκοπῆς Κισοῦμου. 4. Εὐλογία στό Ναό τῆς πρώτης γεωργικῆς σοδιᾶς.

Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Κισοῦμου καί Δυτικῆς Κένυας

5. Ποιμαντική – Ἱεραποστολική ἐπίσκεψη τοῦ Ἐπισκόπου κ. Ἀθανασίου στόν Ἱερό Ναό τοῦ Ἀγίου Στυλίου στήν περιοχή Nandi. 6. Ἀφιξη ἐθελοντῶν γιατρῶν ἀπό τήν Ἑλλάδα, μέ σκοπό τήν παροχή ἱατρικῆς φροντίδας στούς ἀναξιοπαθοῦντες ἀδελφοί. 7. Χειροτονία τοῦ Διακόνου π. Θεοδώρου, ἡ ὁποία ἐγίνε κατὰ τήν ἑορτή τοῦ Δεκαπενταῦγουστου. 8. Κατανυκτική θεία Λειτουργία στόν Ἱερό Ναό τοῦ Ἀγίου Νεκταρίου στήν περιοχή Gamgen.

Χαλκίδα 4 Αύγουστου 2017

Θεοφιλέστατον
Ἐπίσκοπον Φαναρίου
κύριον ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΝ
Γενικόν Διευθυντὴν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
Ἰασιού 1
115 21 Ἀθήνας.

Θεοφιλέστατε Ἄρχε Ἀδελφε,

Σας εὐχαριστῶ θερμότατα, διότι εἰχατε τὴν εὐλογημένην πρωτοβουλία, κατὰ τὴν περίοδον παραμονῆς τῶν ἱερῶν λειψάνων τῆς ἁγίας ἰσαποστόλου Ἑλένης καὶ τμημάτων τοῦ Τιμίου Σώλου ἐκ Βενετίας ἐν τῷ 1. Προσκυνηματικῷ Ναφ ἁγίας Βαρβάρας Ἀττικής, εἰδικότερα δὲ ἀπὸ 14^{ης} Μαΐου ἕως 16^{ης} Ἰουνίου, νὰ μεριμνήσετε διὰ τὴν συλλογὴν καὶ προσφοράν φαρμάκων καὶ εἰς τὸ Κοινωνικὸν Ἰατρεῖον καὶ Φαρμακεῖον τῆς καθ' ἡμᾶς Ῥαβδ. Μητροπόλεως.

Τὰ προσφερθέντα σκευάσματα κατεγράφησαν ἤδη ἀπὸ τοὺς Ἀρμοδίους ἐθελοντὰς καὶ διατίθενται πρὸς χρῆσιν, εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην συνανθρώπων μας. Συνημμένως λαμβάνετε τὸ ὑπ' ἀριθμ. 3001/17.7.17, 3002/17.7.17, 3003/17.7.17, 3004/17.7.17, 3005/17.7.17, 3006/17.7.17, 3007/17.7.17, 3008/17.7.17, 3009/17.7.17, 3010/17.7.17, 3011/17.7.17, 3012/17.7.17, 3013/17.7.17, 3014/17.7.17, 3015/17.7.17, 3016/17.7.17 Δελτία Ποσοτικῆς Παραλαβῆς τῶν προσφερθέντων εἰδῶν.

Ἡ προσφορά Σας αὕτη εἶναι πολὺτις, ἀφοῦ ἀπὸ τὰ Κοινωνικὸν Ἰατρεῖον καὶ Φαρμακεῖόν μας, τὸ ὁποῖον, ὡς γνωστόν, λειτουργεῖ σὲ ἀγαθὴ συνεργασία μὲ τὸν Φαρμακευτικὸν Σύλλογον Ἑβόλας, τὸν Τατρικὸν Σύλλογον καὶ τὸ τοπικὸν παράρτημα τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ, βοηθοῦνται τακτικῶς 336 ἀναφολλοῦτοι συνάνθρωποι μας, οἱ ὅποιοι γίνονται ἀποδέκτες, καὶ δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου, τῆς στοργῆς καὶ τῆς ἀγάπης τῆς ἁγίας μας Ἐκκλησίας.

Εὐχνομαι, ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστὸς νὰ Σας χαρίει πλοῦσιαν τὴν Χάριν Του στὴ ζωὴ καὶ τὰ ἀγαθὰ Σας ἔργα, πρὸς ἔπαινον τῆς ἁγίας Του Ἐκκλησίας.

Ἡ συνδρομὴ Σας ἐπίσης, μὴ δίνει τὸ ὄφρος νὰ προσβλέπω καὶ σὲ περαιτέρω βοηθείᾳ Σας καὶ στήριξη στὰ ἔργα τῆς ἁγίας μας Ἐκκλησίας.

*Μετὰ πόλλης ἀγάπης καὶ ἐλπίδος
ὑπὸ χαριώδους χρυσοστόμου*

Ἐπιστηρικὴ Διανομή

Ἀρχεῖον - Φ. Κοινωνικὸν Ἰατρεῖον - Φαρμακεῖον.

Ταχ. Λοιπὸν ὁδὸς: Βάση 21 - 341 33 Χαλκίδα, ☎22210.60404, -405, -406, -407 ☎22210.61505
Διαδίκτυα: <http://www.imchalkidos.gr/>, e-mail: imchalkidos@yahoo.gr

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΕΛΛΑΔΟΣ & ΑΛΜΟΠΙΑΣ
Ι. Ο. Η. Α.
ΒΕΛΟΚΑΛΩΝ

Ἐν Ἐδέσῃ τῇ 25ῃ Αὐγούστου 2017

Πρὸς
τὸν Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον
Φαναρίου
κ. ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΝ
Ἐκ Ἀθηνᾶς

Θεοφιλέτατε,

Σας εὐχαριστοῦμε πολὺ γὰρ τὸ κρῖναι μὲ τὰ φάρμακα ποὺ μᾶς ἀπευτεῖλαιε γὰρ τὸ Κοινωνικὸ Φαρμακεῖο τῆς Μητροπόλεως μας. Μὲ τὸ ἔργο αὐτὸ τὸ ὁποῖο διενεργεῖ σὺνολοι ἡ ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησία μεμεταί τὸν Κύριόν μας Ἰησοῦ Χριστὸ ὁ ὁποῖος ἐπὶ γῆς ὦν περιόδευε πόλεως καὶ χωριά καὶ ἄλλο πάντα» διότι δὲν ἐνδιαφερόμεν μόνον γὰρ τὴν ψυχὴ, ποὺ εἶναι τὸ σπουδαιότερο, ἀλλὰ καὶ γὰρ τὸ σῶμα, τὸ ὁποῖο εἶναι τὸ κατοικητήριον τῆς ψυχῆς καὶ τὸ ὁποῖο θεραπεύει ἀπὸ ποικίλης νόσους καὶ βλαβῶν. Εὐχομαι ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστὸς νὰ Σας χαρίει ἀρθροὺς ὕγια καὶ δύνανται, γὰρ νὰ συνεχίζετε νὰ διευθύνετε τὸ σπουδαῖο ἱεραποστολικὸ ἔργο τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας γὰρ πολλὰ ἀκόμη χρόνια.

*Μετὰ γιγνῶσ
ὑπὸ τῶν ἁγίων*

Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας Ι. Ο. Η. Α.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ἸΕΡΑ ΜΟΝΗ ΚΟΙΜΗΣΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΒΑΡΝΑΚΟΒΗΣ
33056 ΕΥΤΑΛΙΑΣ ΔΟΡΔΕΥΣ

ΑΠΕΛ. 1. ΕΞΕΤ. 113.71-6-2017

Ἐν Ἱερῷ Μονῇ, τῇ 1^ῃ Ἰουνίου 2017

Πρὸς
τὸν Θεοφιλέστατον
Ἐπίσκοπον Φαναρίου
κ. κ. Ἀγαθὰγγελο
Γενικὸν Διευθυντὴν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
Ἐκ Ἀθηνᾶν

Θεοφιλέτατε,

Διὰ τοῦ παρόντος ἐπιθυμοῦμε νὰ Σας εὐχαριστήσουμε θερμῶς - ἔστω καὶ μὲ καθυστέρησιν - διὰ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ἐμπρακτικὴν συμπαράστασιν, τὰ ὁποῖα ἐπεδείξατε, ὡς Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πρὸς τὴν Ἀδελφότητά μας ἐξ ἀφορμῆς τῆς δοκιμασίας τῆς πυρκαϊῆς ποὺ κατέστρεψε τὴν Μονὴν τῆς Μετανοίας μας, στίς 29 Ἰανουαρίου ἐ. ε.

Ἡ προσφορά Σας ὑπῆρξε συγκινητικὴ καὶ ἡ πλήρης σειρά λειτουργικῶν βιβλίων συνέβαλε ἥμισυ οὐκ ἀποκαταστάσει τῆς ἐκτῆς λειτουργίας τῆς Μονῆς μας, διὰ τῆς ἀποσκοπτοῦ πελῆσεως τῶν κατ' ἡμέραν Ἀσκησίων.

Εὐχαριστοῦμε ἐπὶ διὰ τὴν Ἀρχιερατικὴν ἐγγύην Σας Κύριος, ὁ Θεὸς θά ἐπιταχύνῃ τὸν χρόνον τῆς ἀναστήσεως καὶ ἴσως συντόμως θά ἐκπληρώσῃ τὸν νόστο μας, ὅπως ἡ ἱερὰ Εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Βαρνακόβης ἀναστήσῃ τὴν Θεοὶ Τῆς σὺν πᾶσι πατρίσιν Βυζαντινὸν Καθολικὸν τῆς Μονῆς Τῆς.

Μετὰ βοήθειά σου σεβασμοῦ καὶ πόλλης ἐγγνώμης,
ἐκζητοῦμε τῆς πατρικῆς εὐχῆς Σας ἀποζημιῶν τὴν Λεξίᾳ Σας.

Ἡ Καθηγουμένη

Ἐκδοσία Ἀσκήσιν

καὶ σὺν ἐμοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφαί

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΣΤΕΓΗ ΠΑΤΡΩΝ

Πάτρα 28/08/2017
Αρ. Πρωτ.: 32

Πρὸς
Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Φαναρίου
κ.κ. Ἀγαθὰγγελο
Γενικὸν Διευθυντὴν
Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
Ἰασιού 1, 11521
ΑΘΗΝΑ

Θεοφιλέτατε,

Με τὴν παρόντος ἐπιστολὴν ἐπιθυμοῦμε νὰ Σας εὐχαριστήσουμε ἐκ μέρους τοῦ Δ.Σ., τῶν στελεχῶν καὶ τῶν παιδιῶν τῶν κατασκηνωτικῶν μας περὶ τὴν σὺν κατασκηνώσεως τῆς Χριστιανικῆς Στέγης Πατρῶν, γιὰ τὴν οὐλομένην ἀποδοχὴν τοῦ αιτήματός μας καὶ τὴν ἀμέσῃ ἀποστολὴν βιβλίων τῶν ἐκδόσεών σας.

Μας συγκινεῖτε πραγματικῶς γιὰ τὴν βοήθειάν σας γιὰ ἀλλήν μιν χρονία, παρὰ τὴς δόξατος ἐποχῆς ποὺ βιώνουμε, σημαντικοῦτος καὶ πολὺτις ἀφορμὴν σὺν προσπάθειᾳ τῆς ἐθελοντικῆς λειτουργίας κατασκηνωτικῶν Ὁρθόδοξων Νέων.

Εὐχνοῦμε τὸ Θεὸς μας καὶ ἡ Παναγία Μητέρα Του, νὰ σας τα ἀναπαύσῃ πολλὰ καὶ νὰ εὐχαριστήσῃ ἀλλὰ καὶ σὲ ὅλους τοὺς ἐκλεκτοὺς σας συνεργάτες.

Με Σεβασμὸν & Ἀγαπῶν
Χρήστος Σ. Στολάκης
Πρόεδρος

PANTANALESS 61, 26521, ΠΑΤΡΑ - 2610 279907 ☎ΑΘ: 2610 279907
E-mail: info@pantanalass.gr <http://www.pantanalass.gr>

Ἐγκαίνια Ναῶν καί Χειροτονίες νέων Κληρικῶν στή Μητρόπολη Κατάνγκας

*Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κατάνγκας κ. Μελέτιος ὑπογράφει τὸ
κατασάρκιο τῆς Ἁγίας Τραπέζης στὰ Ἐγκαίνια
τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Θεοτόκου
στήν περιοχή Σεύ Καζέμπε (πάνω).
Ἡ εἰς Διάκονον χειροτονία τοῦ π. Ραφαήλ (κάτω)*

Μετά ἀπό πολὺμηνες καί κοπιαστικές ἐργασίες, ἡ τοπική μας Ἐκκλησία εἶχε τὴν εὐλογία καί βίωσε τὴ μεγάλη χαρά τῶν Ἐγκαίνιων δύο νέων θυσιαστηρίων. Πρόκειται γιὰ τὰ Ἐγκαίνια τῶν Ἱερῶν Ναῶν ποὺ εἶναι ἀφιερωμένοι ὁ πρῶτος στὴν Κυρία Θεοτόκο καί βρίσκεται στὴν περιοχή Σεύ Καζέμπε καί ὁ δεύτερος στὸν Ἅγιο Νεκτάριο στὴν περιοχή Καγέμπε. Τὰ Ἐγκαίνια ἐγιναν τὸ Σάββατο 29^η Ἰουλίου καί τὴν Παρασκευὴ 29^η Σεπτεμβρίου ἀντίστοιχα.

Στὶς Ἀκολουθίες τῶν Ἐγκαίνιων καί στὶς θείες Λειτουργίες ποὺ ἀκολούθησαν, προεξῆρχε ὁ Σεβασμιώτατος Κατάνγκας κ. Μελέτιος καί ἔλαβαν μέρος πολλοὶ κληρικοὶ τῆς Μητροπόλεως, ἐνῶ πλῆθος πιστῶν συμμετεῖχε μέ πολλή κατανυξη. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς θείας Λειτουργίας στό Ναό τῆς Θεοτόκου ἐγίνε καί ἡ εἰς Διάκονον χειροτονία τοῦ ὑποδιακόνου Ἰωσήφ ὁ ὁποῖος μετονομάστηκε σέ Ραφαήλ.

Τὴν Κυριακὴ 13 Αὐγούστου στὸν Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Νικολαίου Κοιτουέζι, χειροτόνησε διάκονο τὸν κατηχητὴ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Τσιαμουντέντε Γεώργιο, τὸν ὁποῖο μετονόμασε σέ Γρηγόριο. Τὴν ἴδια ἡμέρα χειροθέτησε πέντε νέους ἱεροψάλτες ἀπὸ τὴν Ἑνορία τοῦ Ἁγίου Στεφάνου Λουμουμπάσι.

Μετά τὸ πέρας τῶν ἡλατρευτικῶν ἐκδηλώσεων, ὁ Μητροπολίτης, οἱ ἱερεῖς καί ὁ λαὸς μοίραστηκαν κοινὴ τράπεζα ἀγάπης. Ἀκολούθησαν εὐχαριστήριες ὁμιλίες καί ὅλοι ἐξέφρασαν τὴν προσδοκία καί τὴν εὐχή οἱ νέοι κληρικοὶ μέ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ καί τὴ συμπάρασταση τῶν πιστῶν νὰ ἐργαστοῦν φιλότιμα καί ἀποδοτικὰ στὴν Ἐκκλησίᾳ Του.

Ἐπίσης, μέ τὴν εὐλογία τὴν πατρικὴ παρότρυνση καί τὴν εὐχή τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Θεοδώρου Β', ὁλοκληρώθηκαν οἱ ἐργασίες τοῦ 26ου Σεμιναρίου τῶν ἱερέων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κατάνγκας μέ τὴ συμμετοχὴ τῆς συντριπτικῆς πλειοψηφίας τῶν κληρικῶν μας.

Ἀπὸ τὴν Ἱερά Μητρόπολη Κατάνγκας

«τῶν δέ μαθητῶν καθὼς νύπορεῖτό τις, ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς... ἀδελφοῖς»

(Πράξ. ια' 29)

Ἀπό 01-04-2017 ἕως 30-06-2017 προσεφέρθηκαν στὸ Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τὰ παρακάτω χρηματικὰ ποσὰ γιὰ τὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο ἀπὸ τοὺς:

Gaber Maria 10 • Pastides Paul 150 • Sota Petro 10 • Vosika Dimitrio 200 • Ἀγγελῆ Γεώργιο 50 • Ἀγγελίνα Παναγιώτη 250 • Ἀγγελόπουλο Πελοπίδα 30 • Ἀλεξάκη Μιχαήλ 30 • Ἀλεξανδρίδη Δ. 100 • Ἀλεξάνδρου Ἰωάννη 100 • Ἀναστασίου Δέσποινα 10 • Ἀναστασίου Εὐάγγελιο 25 • Ἀνδρεάδη Δημοσθένη 50 • Ἀνδρεάδου Παναγιώτα 30 • Ἀνδρουλάκη Ἑλένη 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1679) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2187) 100 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1673) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1696, 1216) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1088) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1048) 15 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1120) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1681, 1202, 2103) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1075) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1162) 72 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1077) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1335) 35 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1686, 1687) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1697) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2095) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1167) 10 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2189) 400 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1538) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1688) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1691) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1692) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1159) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1156) 80 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1153) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1151) 10 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1231) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1229) 56,31 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1218) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1179) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1160) 10 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1674) 20 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1670) 90 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1679) 90 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2139) 20 •

Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2136) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 2115) 50 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1687) 50 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1686) 90 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1714) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1652) 20 • Ἀποστόλου Ἀθηνᾶ 790 • Ἀραμπατζίδου Σταυρούλα 300 • Ἀσημάκη Γεωργία 30 • Ἀσημάκη Κωνσταντίνο 65 • Αἰβαζάκη Νίκη 30 • Βαρθάλη Χρῆστο 150 • Βασιλειάδου Ἀλίκη 30 • Βασιλοπούλου Σοφία 180 • Βάϊο Γεώργιο 50 • Βέττα Γεωργία 40 • Βίγλη Πετρούλα 500 • Βλήτσα Νικόλαο 20 • Βόρδου Δέσποινα 50 • Βούζα Μάριο 30 • Βυράκη Ἀργυρώ 20 • Γαβριήλ Μαρία 65 • Γαρμπή Βασίλειο 65 • Γαυρίδου Σοφία 150 • Γερασίμου Γεωργία 20 • Γερομόσχου Ἑλένη 10 • Γεωργιά-

δη Παναγιώτη 25 • Γιαμαίου Εὐαγγελία 50 • Γιαννακόπουλο Εὐστράτιο 10 • Γιαννακοπούλου Παναγιώτα 31 • Γκαρβεῖλα Δήμητρα 50 • Γκατζούρα Ἀθανάσιο 100 • Γκρίλα Ἀθανάσιο 20 • Γραμματικοῦ Ἀλεξάνδρα 300 • Δαβάκη Σπυρίδωνα 150 • Δαμιανὸ Ἀναστάσιο 50 • Δασκαλοπούλου Ἀθ. 20 • Δημακοπούλου Εὐαγγελία 30 • Δημητρίου Θωμᾶ 50 • Δημητρίου Νικόλαο 50 • Διαλησμά Κική 100 • Διζέλου Ἀνετούλα 500 • Δουγάλη Παναγιώτη 50 • Δρακουλάκη Μενέλαο 100 • Ἐκδόσεις «ΨΥΧΟΓΙΟΣ» 300 • Εὐαγγελιάτου Βασιλική 25 • Εὐθυμίου Γεώργιο 100 • Ζαρίφη Μιχαήλ 10 • Ζάρρου Μαρία 50 •

Ἀγιασμός σέ σχολεῖο τῆς Ἱεραποστολῆς ἀπὸ τὸν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Μπουρούντι καὶ Ρουάντας κ. Ἰννοκέντιο

Ζαφειρόπουλο Χρήστο 35 • Ζαφειροπούλου Δήμητρα 100 • Ζωχιού Δέσποινα 100 • Ήλεια Πάνο 10 • Ήλιοπούλου Γεωργία 50 • Ήλιοπούλου Σταυριανοπούλου Θεοδώρα 300 • Ήσυχαστήριο «ΟΙ ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΟΙ» 30 • Θαλασέλη Παναγιώτη 200 • Θεοδωρακάκη Ζωζώ 50 • Θηβαίου Δ. 20 • Ίερεμιάδου Άγγελική 30 • Κάβουρα Χρήστο 200 • Κακαράτζα Αντώνιο 30 • Καλούδη Γεωργία 50 • Καπελιώτη Ίλεια 50 • Κάππη Άντασία 80 • Καραβάνη Ευστράτιο 60 • Καρακή Χρυσή 50 • Καρανάσιου Ζουζανέα Εὐαγγελία 10 • Καραπάνο Παν. Κων/νο 10 • Καρατσιώλη Βασίλειο 10 • Καρκαμπέση Λεύκη 100 • Κατ. Σχ. Ι.Ν. Κοιμ. Θεοτόκου Καραπάνου 57,29 • Κασιέρη Βασίλειο 20 • Καφάτο Αντώνιο 40 • Κηπουρού Βασιλική 100 • Κληρονόμο Ίωάννη 50 • Κόλλια Κων/νο 20 • Κομαρίμα Ίωάννα 100 • Κοντοδήμου Κυρ. 75 • Κοντοδήμου Φαίδρα 55 • Κοντού Μεληπομένη 500 • Κοντού Στυλιανή 200 • Κορίκη Μάχη 50 • Κοσίφη Σταματία 40 • Κούλη Ίωάννη 420 • Κουπαράνη Στέργιο 46 • Κουρτέλη Αλέξιο 400 • Κουτρομπή Νικόλαο 50 • Κουτσογιάννη Δ. 85 • Κουτσουράκη Παντελεήμονα 50 • Κυριάζο Θεόδωρο 50 • Κωνσταντινίδη Εὐάγγελιο 90 • Κωνσταντινίδου Έλεούσα Μαρία 50 • Κωνσταντοπούλου Βούλα 60 • Κωτούζα Εὐανθία 10 • Λεβεσάνο Νικόλαο 400 • Λειβαδοπούλου Άντασία 45 • Λύρα Παναγιώτα 50 • Μαμά Εὐάγγελιο 20 • Μάνεση Ίωάννα 60 • Μάνου 50 • Μαργέτη Αικατερίνη 50 • Μαστέα Παν. 100 • Μασιώτα Έλένη 30 • Μαυραντώνη Μαρία 100 • Μαυροπούλου Αικατερίνη 100 • Μαϊληνάκη Νομική 30 • Μεσσηνιώτη Σπύρο 25 • Μηλίτη Γεώργιο 50 • Μησιάκου Αικ. 15 • Μίχα Άννα 10 • Μονή ΑΓ. ΠΑΝΤΩΝ 50 • Μονή ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ 50 • Μονή

ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ Μάρκην 100 • Μορφωνιά Κων/νο 60 • Μοσκοφίδου Εὐαγγελία 30 • Μουμούρη Σταύρο 20 • Μπάθα Κων/να 30 • Μπινιάρη Κων/νο 50 • Μπονδούκα Κυριάκο 50 • Μπόσκου Άντασία 20 • Μπουζάνη Σοφία 20 • Μπούκουρα Χρήστο 300 • Μπουρλίδη Σοφία 20 •

Όμαδικό βάπτισμα νεοφωτίστων από τόν Σεβ. Μητροπολίτη Ζιμπάμπουε κ. Σεραφείμ

Μπούτση Άγγελική 20 • Μπρέλλα Στέφανο 20 • Μωρή Θεμιστοκλή 300 • Ναό ΑΓ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΚΑΜ. 136 • Ναό ΑΓΙΑΣ ΣΚΕΠΗΣ 200 • Ναό ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ 800 • Ναό ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΣΩΤΗΡΟΣ 120 • Νικητόπουλο Περικλή 10 • Νικολάου Αικατερίνη 5 • Νικολιτόπουλο Διομήδη 50 • Ντελή Αλεξάνδρα 20 • Ξαπολήτου Παρασκευή 200 • Παλαμίδα Λάζαρο 200 • Παντζοπούλου Άδμαντία 100 • Παπαγεωργίου Βάγιο 20 • Παπαδημητρίου Απόστολο 100 • Παπαδόπουλο Ίωάννη 50 • Παπαδόπουλο Κυριάκο 300 • Παπαδόπουλο Σισών 400 • Παπαδόπουλο Σωτήριο 50 • Παπαδοπούλου Άννα 20 • Παπαευθυμίου Ζωή 30 • Παπαθανασίου Περικλή 30 • Παπακωνσταντίνου Αιμιλία 15 • Παπαμιχάλη Άθανάσιο 20 • Παπαϊωάννου Άγγελική 100 • Παππά Χαράλαμπο 10 • Παρτάλη Έλυσάβετ 30 • Πασάλη Δήμητρα 20 • Πασχαλίδη

Άντασία 20 • Πατούνα Έμ. 60 • Πατρικαλάκη Χαράλαμπο Τίτο 40 • Πάτση Παναγιώτη 20 • Πατσογιάννη Δημήτριο 70 • Περισοράτη Χαρίκλεια 100 • Πετίδου Ζωή 100 • Πιπολάκη Βασίλειο 200 • Πουλάκη Μαρία 30 • Πουλάκου Βασιλική 5.000 • Πυριόχο Λεωνίδα 100 • Πυρπύρη Βαρβάρα 100 • Ρεκατά Μαρία 150 • Ρεκατά Χρήστο 50 • Ρήγκο Άριστοτέλη 50 • Ρήσσου Άννα 150 • Ρίμπα Ευστάθιο 50 • Ρουκούδη Άντωνία 70 • Σαββέλη Χριστόφορο 100 • Σακιώτη Κων/νο 50 • Σαλτέρη Άντασία 10 • Σάντου Άγγελική 100 • Σαραβάνου Βασιλική 100 • Σβάνα Ίωάννη 20 • Σιαχού Μαρία 46 • Σκορδιλιάκη Καπετανάκη Εὐαγγελία 200 • Σηλαβάκη Ίωάννη 20 • Σολδάτο Εὐάγγελιο 50 • Σολδάτου Ειρήνη 75 • Σολομωνίδου Άνδρομάχη 30 • Στάθη Αικατερίνη 20 • Σταματοπούλου Ρούσσου Άρτεμις 60 • Σταυρακάκη Γεώργιο 150 • Στυλιανίδη Άνδρέα 50 • Σχολή Απολυτρωτική ΥΠ. ΘΕΟΤΟΚΟΥ 470 • Ταμπακόπουλο Βασίλειο 20 • Τζαφέρη Στέργιο 840 • Τζιντζιο Γεώργιο 60 • Τζιρίτη Κωνσταντίνα 300 • Τζουανάκη Εὐσεβεία 20 • Τράϊκου Παναγιώτα 20 • Τσαμπουνιάρη 20 • Τσαντζή Εὐμορφία 50 • Τσαρούχα Άθανάσιο 50 • Τσελιάγκου Λεμπιδάκη Μαλαματένια 50 • Τσιμπίδη Νίκη 150 • Τσίρμπα Άντωνιο 100 • Τσουμπλέκη Δημ. 110 • Υφαντή Ίωάννη 20 • Υφαντή Ίωάννη 30 • Φιλ. Σωματείο «Ο ΑΓ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ» 400 • Φιλιππίδη Πολυτίμη 25 • Φούγια Κων/νο 250 • Χαμουρούδη Λαμπρινή 50 • Χαντζή Χαράλαμπο 50 • Χατζηαλεξάνδρου Αλέξανδρο 20 • Χατζηγεωργίου Αικ. 20 • Χατζησταυρίδου Άντασία 20 • Χατζησταύρου Κων/νο 100 • Χριστακόπουλο Παν. 1 • Χριστοδούλου Σωτήριο 20 • Χρυσό Μιχ. Παύλο 30.

Επιμέλεια: Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Λαβωμένη και πάλι η Σιέρα Λεόνε † Ο Γουϊνέας Γεώργιος	2
Άγια και Μεγάλη Σύνοδος. Ή παγκόσμια Ὁρθόδοξη Χριστιανική Μαρτυρία στο επίκεντρο τοῦ ἐνδιαφέροντος (Μέρος Β')	3
Νικόλαος Γ. Τσιρέβελης	
Καθεδρικός Ναός στήν Μποτσουάνα Ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Μποτσουάνας	6
Εὐλογημένες στιγμές στήν Ἑνορία πού θεμελίωσε ὁ Πατριάρχης Θεόδωρος στήν Κινσάσα	7
Ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Κινσάσας	
Κατακόμβες καί Ἀφρική † Ο Μπραζαβίλ καί Γκαμπόν Παντελεήμων	8
Ἕνα ἀνοικτό παράθυρο στόν κόσμο † Ο Ναϊρόμπι Μακάριος	10
Βοήθεια γιά τό ἱατρεῖο τοῦ Βόρειου Καμερούν Ἱ. Καθεδρικός Ναός Παναγίας Φανερωμένης Χοήλαργου	13
Μιά ἀξέχαστη ἐμπειρία ζωῆς στόν ιεραποστολικό ἀγρό τῆς Κορέας	14
Ἀθανασία – Μαρία καί Μεληπομένη Μόκκα	
Συγχαρητήρια Ἐπιστολή τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου	16
Ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης καί τό ἀποστολικό του ἔργο Μ.Σ.Π.	18
Ἀφρικάνικες παροιμίες	20
Συνέδριο γιά τήν Ὁρθόδοξη Ἱεραποστολή στό Πανεπιστήμιο τῆς Ὁξφόρδης	21
Οἰκονομική συμβολή τοῦ Γραφείου Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς (Δεύτερη ἀποστολή Β' Τριμήνου 2017)	22
Φωτογραφικά στιγμιότυπα ἀπό τίς δραστηριότητες τῆς Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Κισούμου καί Δυτικῆς Κένυας	24
Ἀπό τήν Ἱερά Ἐπισκοπή Κισούμου καί Δυτικῆς Κένυας	
Εὐχαριστήριες ἐπιστολές	26
Ἐγκαίνια Ναῶν καί Χειροτονίες νέων Κληρικῶν στή Μητρόπολη Κατάνγκας	28
Ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Κατάνγκας	
Δωρητές Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμης	29
Ἐξώφυλλο – Ὅπισθοφυλλο: Μικροί Ἀφρικανοί ἀδελφεῖς στό Καμερούν καί τό Μπουρούντι.	

Πάντα τά ἔθνη

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ἔτος ΛΣΤ', τεύχος 143, Ἰουλ. - Αὐγ. - Σεπτ. 2017
Τριμηνιαῖο ἱεραποστολικό περιοδικό
ΚΩΔΙΚΟΣ 3536

* Πληροφορεῖ μέ τρόπο υπεύθυνο γιά τίς ὀρθόδοξες ιεραποστολικές προσπάθειες ἀνά τόν κόσμο.

* Ἐνημερώνει πάνω στήν πολύμορφη πραγματικότητα τοῦ κόσμου, πού περιλαμβάνει τόσα ἔθνη μέ ποικίλα προβλήματα καί χαρίσματα.

Ἱδιοκτητής: Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος – Ἰωάννου Γενναδίου 14 – Ἀθήνα 115 21.

Ἐκδότης-Διευθυντής: Ὁ Ἐπίσκοπος Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος, Γενικός Διευθυντής τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἰασιῶ 1, 115 21 Ἀθήνα.

Ἱδρυτής: Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων καί πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος. Διετέλεσε Διευθυντής κατά τά ἔτη 1981-1992.

Υπεύθυνος ὕλης: Εὐάγγελος Ν. Μαρινόπουλος.

Σύνταξη - Ἐπιμέλεια ἐκδόσεως: Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἐπιστολές - Ἐμβάσματα: «ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ» Ἀποστολική Διακονία, Ἰω. Γενναδίου 14 – Ἀθήνα 115 21 — Τηλ. 210-7272.315 - 316. Fax 210-7272.310.

Συνδρομή γιά 1 χρόνο:

Ἑσωτερικοῦ	€ 5
Κύπρου	€ 12
Εὐρώπης	€ 12
Λοιπές χώρες	€ 14
Γιά τοὺς φοιτητές καί μαθητές:	€ 2,50
Τιμή τεύχους	€ 1,25

* Τό ποσόν τῆς συνδρομῆς ἔχει συμβολικό χαρακτήρα. Δέν ἀποσκοπεῖ μόνο στήν κάλυψη τῶν ἐξόδων ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ, ἀλλά καί στή διαμόρφωση υπεύθυνης ιεραποστολικῆς συνειδήσεως. Γίνονται δεκτές προαιρετικές προσφορές γιά τήν ἐκδοση τοῦ περιοδικοῦ.

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Χρήστος Κωβαῖος.

Διεύθυνση: Πρωτομαγιάς 3 - 14568 Κρυονέρι Ἀττικῆς

ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ (All Nations)

Year 36, No 143, July.-Aug.-Sept. 2017

The aims of the quarterly magazine "Panta ta Ethni" are:

* To provide information in a responsible way on Orthodox missionary efforts throughout the world.

* To arouse awareness of the multiform reality of the modern world.

Publisher: Bishop of Phanarion Agathangelos, General Director of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Founder: Archbishop of Tirana and all Albania Anastasios Yannoulatos. He was editor during 1981-1992.

Editorial Board: Foreign Mission Office of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Letters-Remittances: "ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ" (All Nations)

Apostoliki Diakonia, 14, Io. Gennadiou St. — 115 21

Athens — GREECE. Tel. ++3210.7272.315-316.

Subscription for 1 year:

Greece	€ 5
Cyprus	€ 12
Europe	€ 12
Other countries	€ 14

Printed: By Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Καλλιτεχνική ἐπιμέλεια: Τμήμα Φωτοστοιχειοθεσίας τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
Κ.Ε.Μ.Π. ΚΡ
Αριθμός Φάσεως
2

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1/2007 Κ.Ε.Μ.Π. ΚΡ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ 01 3535